

SOSIOLOGER I ARBEID

EN STATUSRAPPORT

UNIVERSITETET I BERGEN

Sosiologisk institutt: Hanne Widnes Gravermoen/2014

Forord

Hvert år blir mellom 15 og 25 kandidater ferdige med en mastergrad i sosiologi fra Universitetet i Bergen. Mens noen av disse ferske sosiologene går rett inn i en jobb som de selv oppfatter som relevant i forhold til den sosiologiske kunnskap de har oppnådd via utdannelsen, bruker andre tid på å finne en slik jobb og andre igjen går først igjennom jobber som i liten grad drar nytte av utdannelsen. I gjennomsnitt bruker den ferske sosiologen ca. tre måneder på å komme seg inn i en relevant jobb og størsteparten opplever at de har fått generelle, analytiske og metodiske kunnskaper gjennom utdanningen som de drar nytte av og utvikler videre i den jobb de har fått på arbeidsmarkedet. Variasjonene er imidlertid relativt store, og det skal de også være, ettersom formålet med en universitetsutdanning aldri kan eller skal være den samme for alle. Anvendelsen av kunnskap så vel som ferdigheter er et mangfoldig sosialt fenomen uten avslutning og standardisering. Det er likevel viktig å få kjennskap til de erfaringer som gjøres av sosiologene i overgangen fra utdanning til jobb som grunnlag for diskusjoner i fremtiden om dette. Denne rapporten er et forsøk på å få oversikt over noen av disse erfaringene.

Rapporten er basert på en survey blant alle kandidater uteksaminert mellom 2005 og 2011. En del av de data som er benyttet til sammenligning i rapporten er hentet fra «Kandidatundersøkelsen, 2011». Denne undersøkelsen er gjennomført av TNS Gallup og finansiert av Studentsamskipnaden i Bergen (SIB), Universitetet i Bergen (UiB), Høgskolen i Bergen (HiB) og Norges Handelshøyskole (NHH). Data er tilrettelagt og stilt til disposisjon i anonymisert form av Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS (NSD). Verken TNS Gallup, UiB, HiB, NHH eller NSD er ansvarlig for analysen av dataene eller de tolkninger som er gjort her.

Studieveileder Hanne Widnes Gravermoen har tatt initiativet til undersøkelsen, og har utarbeidet rapporten. Ledelsen ved Sosiologisk institutt har bidratt med råd og innspill underveis i prosessen, og forslag til forbedringer i rapporten. Instituttet og Hanne takkes for dette arbeid. Den største takk går imidlertid til sosiologene som var villige til å dele deres erfaringer med oss. Uten dem ville denne rapporten ikke vært mulig.

Funnene fra undersøkelsen vil bli tatt vare på gjennom offentliggjøring av rapporten og gjennom å inndra funnene i alle relevante diskusjoner ved Sosiologisk institutt angående overgangen til arbeidslivet for sosiologer. Det vil bli tatt initiativ til en oppfølging av undersøkelsen i 2015/16.

Bergen d. 22. august 2014

Karen Christensen

Instituttleder

RAPPORT KANDIDATUNDERSØKELSE VED SOSIOLOGISK INSTITUTT, UIB

Innhold

Hovedfunn	1
1 Innledning.....	4
1.1 Opplegg og gjennomføring.....	5
1.1.1 Svarprosent	5
1.2 Analysemetode.....	6
2 Kandidatenes bakgrunn.....	7
2.1 Kjønn, utdanning, «fartstid som sosiolog».....	7
2.2 Tilleggsutdanning	9
3 Overgangen fra utdanning til arbeid	10
3.1 Sysselsetting i perioden.....	10
3.2 Sysselsetting og samsvar mellom utdanning og arbeid	11
3.3 Årsaker til ikke relevant jobb.....	13
3.4 Arbeidsledighet i perioden etter fullført utdanning.....	15
3.5 Ytre faktorer av betydning for overgangen mellom utdanning og arbeid	16
3.5.1 Betydningen av jobb, verv og frivillig arbeid i studietiden.....	16
3.5.2 Betydningen av utvekslingsopphold i studietiden	19
3.6 Erfaringer fra overgangsperioden	20
4 Arbeidsmarkedssituasjon ved undersøkelsestidspunktet	23
4.1 Arbeidsstyrkestatus.....	23
4.1.1 Hovedaktivitet	24
4.1.2 Sektor, næring og arbeidsfunksjoner	25
4.1.3 Ansettelsessted og stillingstittel.....	29
4.2 Kompetanseutnyttelse	30
4.3 Kompetanse etterspurt i arbeidslivet.....	32
5 Tilbakeblikk på utdanningen	34
5.1 Vurdering av utdanning og lærested.....	34
5.2 Vurdering av arbeidslivsrelevans.....	37
6 Avslutning og diskusjon	44

Referanser	49
Vedlegg: Informasjonsskriv	50
Vedlegg: Spørreundersøkelsen	51

Hovedfunn

- ✓ Overgangen fra utdanningen til arbeid er i hovedsak god for sosiologene. 98 prosent har vært i jobb etter avsluttet grad og blant disse opplever hele 85 prosent å ha relevant jobb. Dette er 5 prosent høyere andel enn blant masterkandidatene fra SV-fakultetet og helt på linje med masterkandidatene fra hele UiB. Blant kullene som blir undersøkt (fullført 2005-2011) finner vi den laveste andelen i relevant jobb (56 prosent) i kullet fra 2009.
- ✓ Kandidatene som ikke har fått relevant jobb (15 prosent av respondentene) mener hovedårsakene er få relevante jobber å søke på, sosiologiutdanningen er lite kjent, geografiske forhold og at de hadde for lite relevant yrkeserfaring.
- ✓ Det tok lenger tid for sosiologene å komme i relevant jobb enn bachelorstudenter fra HiB, UiB, masterstudenter fra hele UiB og andre masterstudenter fra SV-fakultetet. I gjennomsnitt brukte sosiologene omkring 3 måneder på å få sin første relevante jobb.
- ✓ Det store flertallet (87 prosent) jobbet under studiene, hadde verv i organisasjoner og/eller jobbet frivillig. Kandidatene trekker frem arbeidspraksis fra lønnet eller ulønnet arbeid, samarbeidsevner, engasjement og arbeidskapasitet som viktige erfaringer og kvalifikasjoner de dro nytte av i overgangen til jobb.
- ✓ 1 av 3 var på utveksling i studietiden. Faglig inspirasjon, språkkompetanse og selvutvikling ble trukket frem som klare fordeler med denne erfaringen.
- ✓ Et klart flertall beskrev overgangsperioden fra ferdig utdanning til ansatt som god, eller som forventet. Et mindretall opplevde imidlertid store problemer i denne fasen og opplevde ikke å være forberedt på dette.
- ✓ Halvparten av kandidatene har fått jobb i Bergen eller øvrige Hordaland. Resten fordeler seg i hovedsak i Oslo (21 prosent) og Rogaland (15 prosent). Hele 96 prosent

har fått jobb på ønsket geografisk sted. Dette er meget høyt og kan ses i sammenheng med den relativt lange tiden det tar i snitt før sosiologene får relevant jobb. En mulig sammenheng er at sosiologene vektlegger jobb på ønsket geografisk sted fremfor det å komme i relevant jobb hurtigst mulig.

- ✓ Langt fra alle er ansatt i offentlig sektor. Fordelingen i offentlig sektor, privat sektor eller organisasjoner er hhv. 67, 25 og 8 prosent. Andelen menn i privat sektor er 10 prosent høyere enn andelen kvinner. Den totale andelen i offentlig sektor er likevel høyere blant sosiologene enn bachelorkandidatene fra HiB og UiB og andre masterkandidater fra både UiB som helhet og SV-fakultetet.
- ✓ Sosiologene fordeler seg i nokså få næringer. En betydelig andel jobber i offentlig administrasjon, høyere utdanning/forskning, som konsulent og innen rådgivning. Men funksjonene og arbeidsoppgavene kandidatene utfører er mange og flersidige. Sosiologene skiller seg fra bl.a. juristene, som er langt mer spesialiserte i sine arbeidsoppgaver, og humanistene, som har betydelig høyere andel innen undervisning i skoleverket.
- ✓ De mest etterspurte kvalifikasjonene i arbeidslivet mener sosiologene er formidlingsevne, evne til å samarbeide, evne til å tilegne seg ny kunnskap, evne til å arbeide under press, evne til å tenke selvstendig og kritisk og evne til å benytte kunnskap på nye områder. Faglig og teoretisk kunnskap mener de er minst etterspurt.
- ✓ De sterkeste kvalifikasjonene studiene har gitt mener kandidatene er evne til å tilegne seg ny kunnskap, skriftlig formidlingsevne, analytiske ferdigheter, faglig og teoretisk kunnskap, evne til å tenke selvstendig og kritisk og evne til å benytte kunnskap på nye områder. Det er til dels godt sammenfall mellom etterspurte kvalifikasjoner og gitte kvalifikasjoner fra studiene. Etterspurte kvalifikasjoner som studiene i liten grad har gitt er evne til å samarbeide, evne til å arbeide under press og muntlig formidlingsevne.
- ✓ Kandidatene er særlig fornøyd med instituttets vektlegging av metode og til dels teori i masterstudiet. Det er likevel 12 prosent som mener teori blir for mye vektlagt. Det

de gjerne skulle hatt sterkere vektlagt i masterstudiet er praksis, muntlige presentasjoner, prosjektarbeid og utvekslingsopphold.

- ✓ Nærmere 40 prosent ville valgt samme studium på nytt om de skulle begynne å studere i dag. Dette er lavere enn andre masterstudenter fra hele UiB, men høyere enn masterstudentene ved SV-fakultetet. 23 prosent ville valgt samme studium, men med en annen fagkombinasjon. Andelen sosiologer som ikke er sikker på hva de ville valgt er hele 28 prosent, men denne andelen er i tråd med de fleste andre utdanningsgrupper, både på bachelor- og masternivå.
- ✓ Sosiologene mener i stor grad de har fått de kunnskaper og ferdigheter som skal til for å mestre jobben de har. Hele 82 prosent mener de i nokså stor eller stor grad har kunnskapene og ferdighetene som trengs. Dette er høyere enn andre master- og bachelorkandidater, både innen SV-fakultetet, hele UiB og Høgskolen i Bergen.

1 Innledning

«Hva blir man som sosiolog?»

Spørsmålet er en velkjent gjenganger for enhver sosiologistudent, både som et spørsmål studenter stiller til seg selv, til fagmiljøet ved påbegynte universitetsstudier, men også som et hyppig stilt spørsmål fra «utenomverdenen» når en forteller hva en studerer til venner og familie.

Til studenter på bachelorprogrammet i sosiologi blir det gitt følgende informasjon om yrkesveier:

«Sosiologar er kvalifiserte for arbeid med planlegging og iverksetting av prosjektarbeid, forskings-, utgreiings- og dokumentasjonsverksemd, informasjonsarbeid, personaladministrasjon og organisasjonsutvikling, og forskning og undervisning på universitet og høgskolar. Med rett samansetting av fagemne blir du òg kvalifisert til å undervise i skolen. Sosiologar arbeider i den offentlege forvaltinga så vel som i det private næringslivet.

Når du har fullført dette studieprogrammet, får du graden bachelor i sosiologi».

For mange studenter blir denne skisseringen av yrkesveier for generell og for bred til å være særlig informativ. Behovet for konkretisering, både når det gjelder arbeidsplasser, vanlige arbeidsoppgaver og stillingstitler er stort.

Denne rapporten baserer seg på en lokal kandidatundersøkelse som ble utført ved Sosiologisk institutt i Bergen i 2012 av Hanne Widnes Gravermoen, studieveileder ved instituttet og selv uteksaminert masterkandidat fra 2008. Rapporten er også skrevet av Hanne Widnes Gravermoen. Tall fra tidligere kandidatundersøkelser, utført av Karrieresenteret i Bergen i 2011, er også trukket inn for å belyse resultatene. NSD har gitt tilgang til datasettet fra denne undersøkelsen og tabeller fra denne undersøkelsen har i hovedsak grunnlag i egne analyser av dette datasettet gjennom statistikkprogrammet SPSS.

Hovedformålet med denne undersøkelsen er å informere og veilede studenter ved instituttet i sine jobb- og karrieremuligheter, ved å illustrere tidligere studenters karriere/-veivalg.

1.1 Opplegg og gjennomføring

Kandidatundersøkelsen i 2012 omfattet alle som fullførte mastergrad eller hovedfag i sosiologi i perioden 2005-2011.

Spørreskjemaet ble laget i surveyXact og distribuert til alle respondenter via epost. Informasjonsskrivet som alle mottok ligger som vedlegg 1 til denne rapporten.

De som ikke svarte på undersøkelsen innen fristen fikk en påminnelse på epost. Følgende fremdriftsplan ble fulgt:

Utforming av spørreskjema: Januar til mai 2012

Testing av spørreskjema: 09.06 – 11.06.12

Utsending av spørreskjema via epost til 136 respondenter: 12.06.12

Epostpåminnelse til de som ikke hadde svart (75 respondenter): 19.06.12

Lukking av undersøkelsen: 28.06.12

1.1.1 Svarprosent

136 personer fullførte mastergrad/hovedfag i sosiologi ved UiB i perioden 2005-2011. I FS (felles studentssystem), det studieadministrative systemet ved UiB, finnes oversikter over samtlige kandidater som har fullført grad. Der kandidaten selv hadde registrert en privat epostadresse var det mulig å hente ut disse for å nå kandidaten. De kandidatene som manglet epostadresse ble søkt opp i linkedIn eller facebook og kontaktet med forespørsel om å delta i undersøkelsen.

87 av 136 respondenter svarte på undersøkelsen. Dette utgjør en svarprosent på 64 prosent.

1.2 Analysemetode

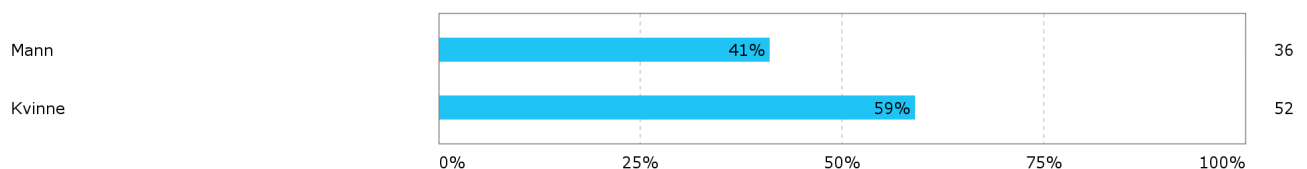
Denne undersøkelsen beskriver univariate fordelinger og bivariate sammenhenger, først og fremst i form av krysstabeller. I og med at spørsmålene som ble stilt i stor grad var identiske med flere av spørsmålene fra Karrieresenterets undersøkelse fra 2011, er komparasjon av univariate fordelinger trukket fram for flere variabler. Antall respondenter var for lavt og variablene ikke egnet til å gjøre multivariate analyser, som regresjonsanalyse.

2 Kandidatenes bakgrunn

2.1 Kjønn, utdanning, «fartstid som sosiolog»

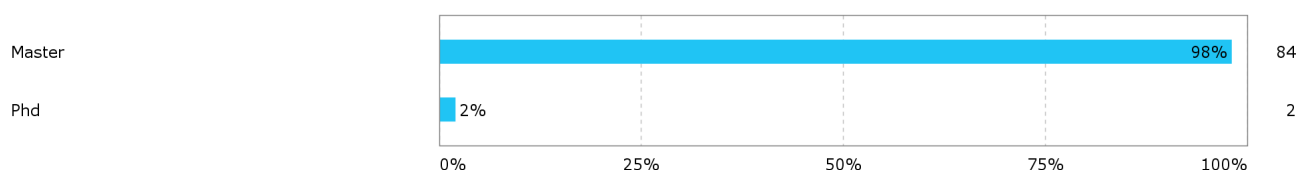
41 prosent av respondentene i undersøkelsen var menn og 59 prosent kvinner. Kvinner har lenge utgjort flertallet av sosiologstudentene. Dette har vært særlig markant på bachelorstudiet der kvinneandelen er over 70 prosent. På masterstudiet jevner det seg noe ut, selv om kvinnene fortsatt utgjør flertallet. Kjønnfordelingen blant respondentene gir derfor et godt bilde av den reelle fordelingen på masternivå.

Kjønn

Blant de 86 respondentene har 84 mastergraden i sosiologi som sin høyeste fullførte akademiske grad.

Hva er din høyeste fullførte akademiske grad?

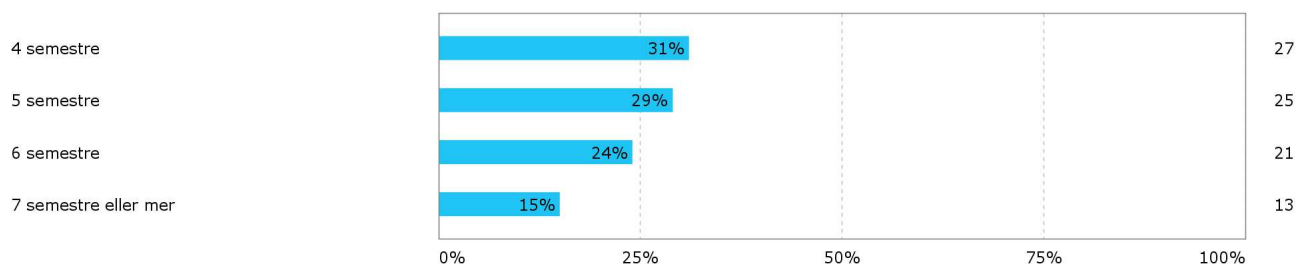
Det er et stort spenn blant respondentene i hvor lang «fartstid» de har hatt som sosiologer. De med mest erfaring i arbeidslivet fullførte sin grad i 2005 og har hatt potensielt 6,5-7 år i arbeidslivet på undersøkelsestidspunktet. De ferskeste kandidatene i undersøkelsen fullførte sin grad ved årsslutt i 2011 og har følgelig kun hatt et halvt år fra de fullførte grad til undersøkelsestidspunktet. Gjennomsnittsverdien er 2008. Det innebærer 3,5-4 års fartstid i arbeidslivet. Dette er svært viktige faktorer å ta høyde for i den videre analysen. Under er en detaljert fordeling ut fra når kandidatene ble ferdig med sin mastergrad.

	Antall	Reell strl. kull	Svarprosent kull	Gyldig prosent	Kumulativ prosent
2005	5	11	45	5.9	5.9
2006	10	14	71	11.8	17.6
2007	16	22	73	18.8	36.5
2008	23	37	62	27.1	63.5
2009	9	16	56	10.6	74.1
2010	11	15	73	12.9	87.1
2011	11	21	52	12.9	100.0
Total	85	136	63	100.0	
Frafall	2				
Total	87				

54 kandidater (64 prosent) fullførte grad mellom 2005 og 2008. Mellom 2009 og 2011 fullførte 31 kandidater (36 prosent). Blant disse var det hele 13 prosent som fullførte i 2011 og følgelig har hatt kort fartstid som sosiologer.

Kandidatene svarte også på hvor lang tid de brukte på sine masterstudier, eksklusive permisjoner.

Hvor lang tid brukte du på masterstudiet ditt? (permisjoner fraeregnet)

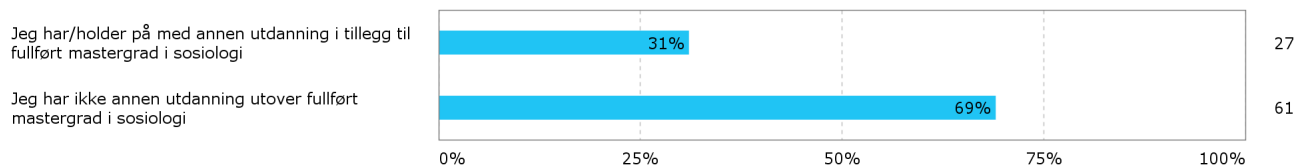

31 prosent fullførte normert på fire semestere (to år), 29 prosent brukte et ekstra semester, 24 prosent to ekstra semestre og 13 prosent brukte tre eller flere ekstra semestre. Hvorvidt tidsbruk på masterstudiet har hatt noen betydning for tilpasningen til arbeidslivet vil vi komme inn på senere i rapporten (punkt 3.2).

2.2 Tilleggsutdanning

Kun 2 prosent hadde fullført utdanning på høyere nivå enn mastergraden i sosiologi, men en betydelig andel (31 prosent) har, eller holder på med annen utdanning.

Hva er din nåværende situasjon m.h.t utdanning/studier?

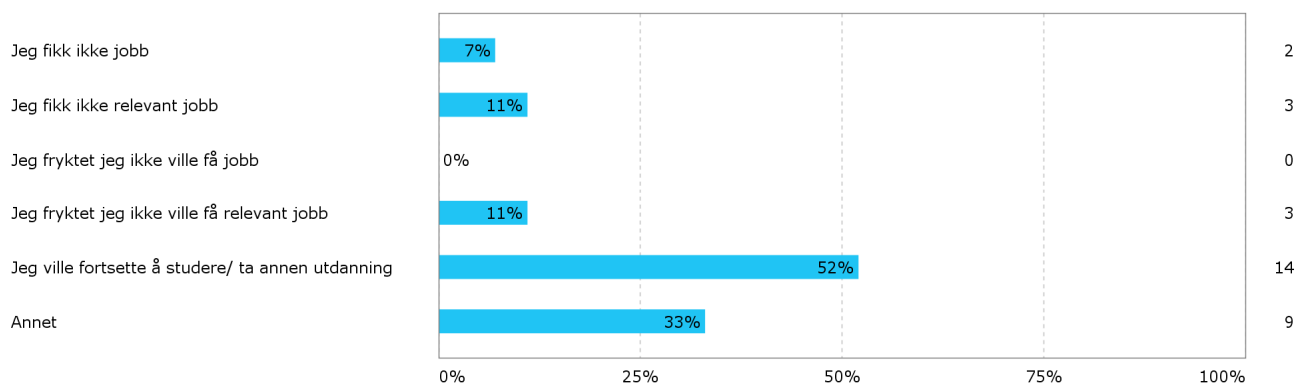
Kandidatene svarte også på hva de har studert, eller studerer.

Deres tilleggsutdanning kan summeres opp i tre hovedgrupperinger:

- 7 av 27 (26 prosent) har eller holdt på med praktisk- pedagogisk utdanning (PPU). Denne utdanningen kreves for å få lektortittel i videregående skole.
- 9 (30 prosent) har tatt utdanning innenfor organisasjonsutvikling, økonomi og ledelse.
- 4 (15 prosent) har, eller holder på med phd i sosiologi.

Hvorfor har du valgt å ta tilleggsutdanning?

Flere kryss mulig

Årsakene til at kandidatene ville ta tilleggsutdanning var i liten grad motivert av frykten for ikke å få jobb, eller det faktum at de ikke fikk jobb. Kun 2 personer melder dette som hovedårsak. En noe større gruppe (6 respondenter) valgte tilleggsutdanning siden de ikke

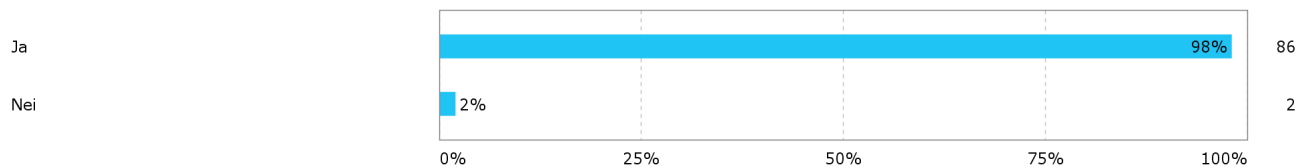
fikk relevant jobb, eller fryktet de ikke ville få. Men den største gruppen (14 personer) valgte tilleggsutdanning på bakgrunn av egne ønsker. Det er grunn til å merke seg at 9 personer hadde andre grunner enn oppgitt til å ta tilleggsutdanning. Ut fra kommentarer som ble gitt til tilleggsutdanningen, var en årsak som ble nevnt av flere krav fra arbeidsgiver om tilleggsutdanning, der PPU-utdanningen var et vanlig krav.

3 Overgangen fra utdanning til arbeid

3.1 Sysselsetting i perioden

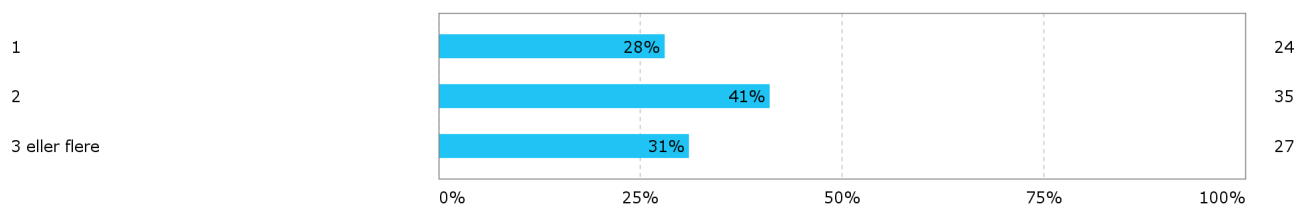
På undersøkelsestidspunktet meldte 98 prosent av respondentene at de har vært eller er i jobb etter fullført mastergrad. Kun to personer har ennå ikke vært i jobb.

Har du vært/er i jobb etter fullført mastergrad i sosiologi?

28 prosent har hatt en jobb etter endt mastergrad, 41 prosent 2 jobber og 31 prosent tre eller flere.

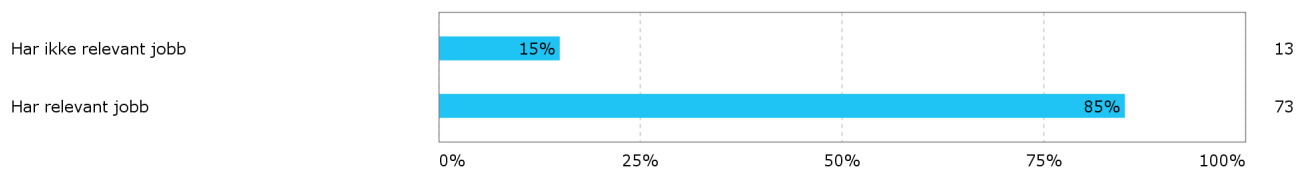
Hvor mange jobber har du hatt etter avsluttet mastergrad, inkludert den du har nå?

3.2 Sysselsetting og samsvar mellom utdanning og arbeid

Respondentene ble spurt om de oppfatter sin nåværende jobbsituasjon som relevant i forhold til utdanningen. Her er det viktig å påpeke at det er selvpoplevd relevans og ingen form for objektiv relevans. Det er følgelig ikke gitt noen kriterier for hva som gjør en jobb relevant. Samme type arbeid kan dermed oppleves som relevant til utdanningen hos en respondent, og ikke relevant hos en annen. Årsaken til at dette spørsmålet ble inkludert er en tanke om at selvpoplevd relevans sier noe om hvor vellykket arbeidslivstilpasningen er. Gir mastergraden i sosiologi kandidatene kunnskaper og ferdigheter som kommer til nytte i arbeidslivet? En høy andel kandidater med relevant jobb kan ses på som en indikator for dette.

Alt i alt hvordan opplever du din nåværende jobbsituasjon?

85 prosent av respondentene opplever sin nåværende jobbsituasjon som relevant til utdanningen.

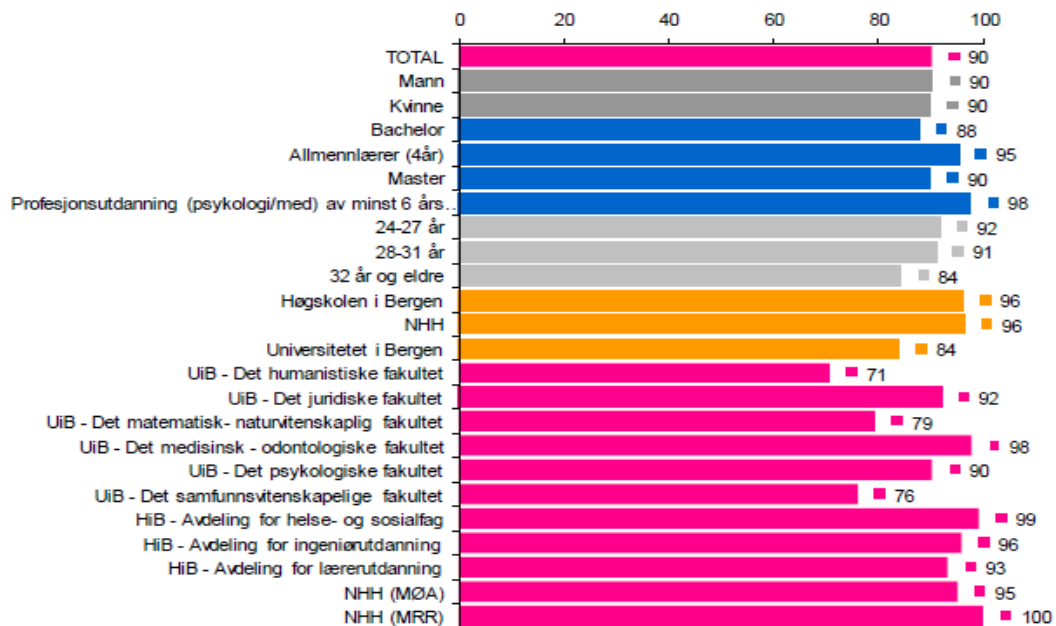
Det kan være interessant å se nærmere på hvilken sammenheng opplevd relevans har med når kandidatene ble uteksaminert. En krysstabellanalyse viser disse sammenhengene. Blant kullene i 2005 og 2006 opplevde samtlige (samlet 15 personer) at deres jobb var relevant. I kullene i 2007 og 2008 (33 personer) opplevde henholdsvis 88 og 83 prosent at deres jobb var relevant. Den laveste andelen med opplevd relevans finner vi i kullet som fullførte grad i 2009. Kun 56 prosent (5 personer) opplevde at deres jobb var relevant. I 2010 og 2011 var tilsvarende prosent på hhv 78 og 91 (17 personer). Vi må likevel være varsomme med å tolke for mye ut av dette på grunn av få respondenter innenfor hvert årskull, og særlig 2009-kullet.

I punkt 2.1. viste en av tabellene en oversikt over hvor lang tid kandidatene brukte på mastergraden. Kan tidsbruk på mastergraden ha en sammenheng med opplevd relevans i jobben?

Blant kandidatene som brukte 4, 5 eller 6 semester er prosentdifferansene ubetydelige, mellom 85 og 92 prosent av de som leverte innenfor dette tidsrommet anså sin jobb som relevant til utdanningen. Blant de som fullførte studiet etter 7 semester eller mer er andelen med relevant jobb betydelig lavere. 62 prosent av disse mener de har en relevant jobb. Forskjellene er interessante å observere, men noen sikre konklusjoner kan ikke trekkes på grunn av ikke-signifikante resultater, grunnet få respondenter i grupperingene. En hypotese kan likevel være at ekstra semestre ikke bidrar til å finne en mer relevant jobb.

For å sammenligne opplevd relevans blant kandidatene i sosiologi er resultater fra Kandidatundersøkelsen til Karrieresenteret¹ fra 2011² trukket inn. Kandidatene i undersøkelsen fra 2011 ble stilt nøyaktig det samme spørsmålet. Kandidatene med utdanning fra Høgskolen i Bergen, NHH og profesjonsstudier ved UiB har høyest opplevd relevans (90-100 prosent). Grupperingene det er mest aktuelt å sammenligne sosiologene med er kandidatene fra SV og HF-fakultetet. Her er prosentene på hhv 76 og 71. I disse tallene er det ikke skilt mellom kandidater på bachelor- og master-nivå.

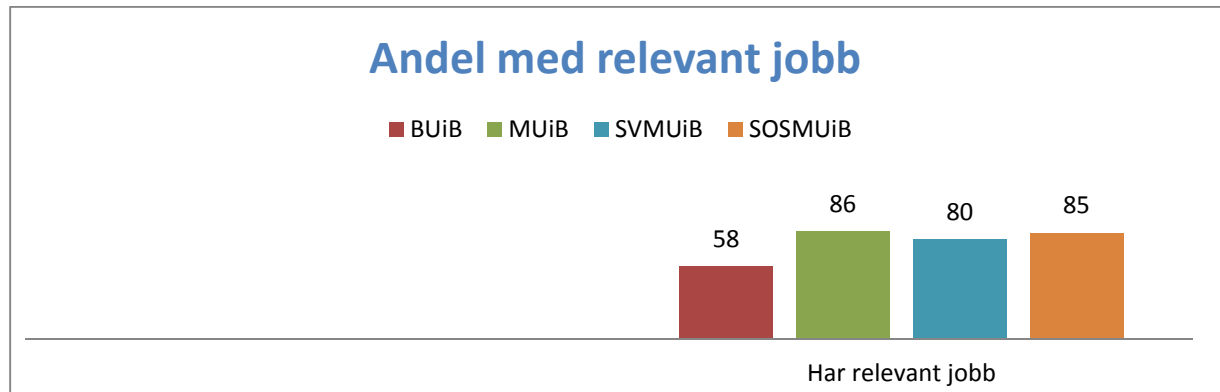
Andel som alt i alt opplever at nåværende jobb er relevant

¹ Karrieresenteret er en del av studentsamskipnaden i Bergen (SIB) og tilbyr gratis veiledninger, søknad og cv hjelp og kurs knyttet til karrierevalg og arbeidsmuligheter for studenter i Bergen. Karrieresenteret foretar jevnlig kandidatundersøkelser for alle studentgruppene som er medlem av SIB.

² Karrieresenterets kandidatundersøkelse fra 2011 skiller seg fra Sosiologisk institutts lokale undersøkelse ved at kun studenter som ble uteksaminert i 2009 ble spurt. De hadde dermed potensielt 2-2,5 år i arbeidslivet. Det var ikke mulig å kun fokusere på ett kull i den lokale undersøkelsen pga for få respondenter i hvert kull.

Hvordan stiller 85 prosent med opplevd relevant jobb seg i forhold til andre sammenlignbare grupperinger? Ved å kontrollere for master viser det seg at det er store forskjeller i opplevd relevans mellom bachelor- og master-kandidatene.

BUiB: Bachelorkandidater fra UiB, MUiB: Masterkandidater fra UiB, SVMUiB: Masterkandidater fra SV-Fakultetet ved UiB, SOSMUiB: Masterkandidater med sosiologi fra UiB

Andelen som opplever at jobben er relevant er betydelig høyere for de med mastergrad enn for de med kun bachelorgrad. 58 % blant de med bachelorgrad fra UiB har relevant jobb, mens hele 86 % av de med mastergrad fra UiB. Masterkandidatene i sosiologi er helt på linje med kandidatene med mastergrad fra hele UiB og høyere enn masterkandidatene fra hele SV-fakultetet.

3.3 Årsaker til ikke relevant jobb

13 av 86 respondenter opplevde sitt arbeid som ikke relevant til sin utdanning. Disse 13 ble bedt om å svare på hva de mente var de viktigste årsakene til manglende relevant jobb. Under er en oversikt over forholdene som var av betydning, sortert fra mest til minst vesentlig.

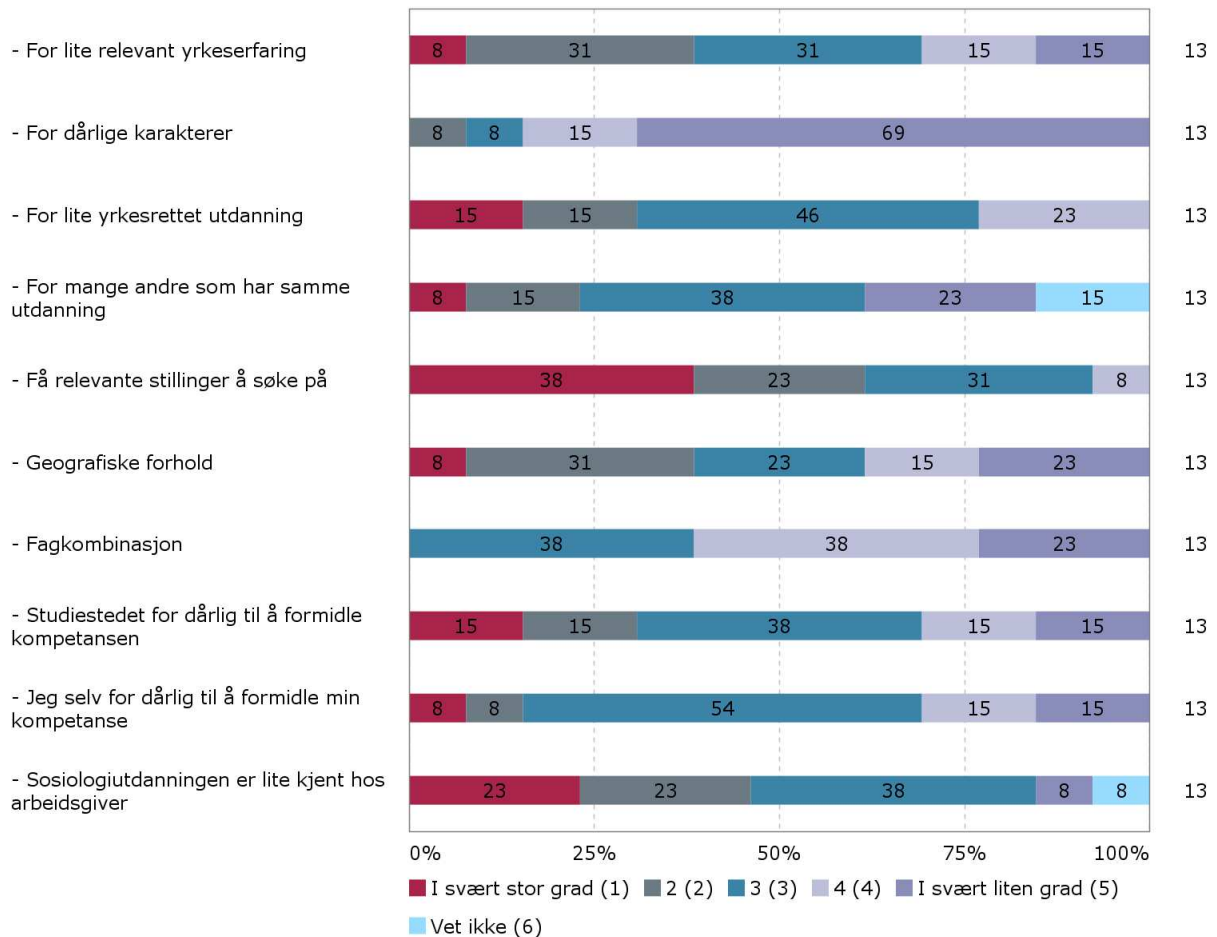
Hvor stor betydning mener du følgende forhold har hatt for at du ikke har relevant jobb?

(prosentene angir summering av verdi 1 og 2, svært stor og stor betydning)

- Få relevante stillinger å søke på (61 prosent)
- Sosiologitdanningen er lite kjent hos arbeidsgiver (46 prosent)
- Geografiske forhold (39 prosent)
- For lite relevant yrkeserfaring (39 prosent)
- Studiestedet for dårlig til å formidle kompetansen (30 prosent)
- For lite yrkesrettet utdanning (30 prosent)
- For mange andre som har samme utdanning (23 prosent)

- Jeg er selv for dårlig til å formidle min kompetanse (16 prosent)
- For dårlige karakterer (8 prosent)
- Fagkombinasjon (0 prosent)

Hvor stor betydning mener du følgende forhold har hatt for at du ikke har relevant jobb?

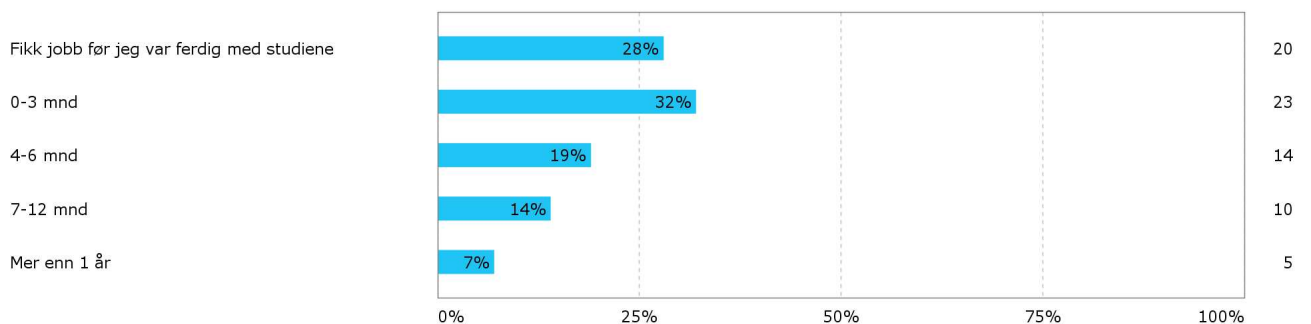

Det er også verdt å merke seg at hele 69 prosent mener at svake karakterer i svært liten grad er av betydning for manglende relevant jobb.

3.4 Arbeidsledighet i perioden etter fullført utdanning

Hvordan opplevde sosiologene overgangsperioden fra fullført utdanning til de får sin første relevante jobb? Først er det interessant å se nærmere på hvor lang tid denne overgangen tar.

Hvor lang tid tok det fra du avla din siste eksamen til du fikk din første relevante jobb?

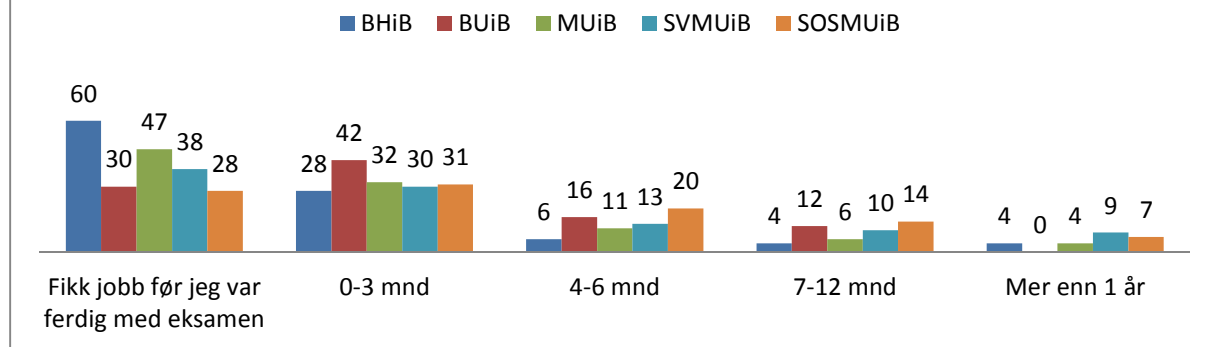

28 prosent fikk en relevant jobb før de hadde fullført studiene. Innen tre måneder var gått hadde ytterligere 32 prosent fått en relevant jobb. For om lag 20 prosent gikk det 4-6 måned, og for om lag 20 prosent av kandidatene gikk det 7 måneder eller mer før de fikk sin første relevante jobb. I snitt fikk sosiologene relevant jobb etter omkring 3 måneder³

Sammenlignet med andre utdanningsgrupper fra kandidatundersøkelsen i 2011 var disse resultatene svake. For studentene med master fra SV- Fakultetet fikk 38 prosent jobb før studiene var fullført. 30 prosent innen 3 måneder, 13 prosent brukte 4-6 måneder og 19 prosent 7 måneder eller mer.

³ Gjennomsnittet er 2,4, som dermed befinner seg mellom verdien 2 (0-3 mnd) og verdien 3 (4-6 mnd). Snitttiden på omkring 3 måneder er dermed noe usikker.

Tid det tok for å få relevant jobb

BHiB: Bachelorkandidater fra Høgskolen i Bergen, BUiB: Bachelorkandidater fra UiB, MUiB: Masterkandidater fra UiB, SVMUiB: Masterkandidater fra SV-Fakultetet ved UiB, SOSMUiB: Masterkandidater med sosiologi fra UiB

Utdanninger med praksisinnslag letter overgangen fra utdanning til jobb for mange studenter. Det er ingen praksisemner i utdanningsløpet til sosiologene. Dette kan medføre at overgangen til arbeidslivet blir tyngre. For studieprogrammer av denne typen blir erfaringen hver og en skaffer seg utenfor studiene av stor betydning. I kandidatundersøkelsen ble sosiologene videre bedt om selv å vurdere viktigheten av sin erfaring utenom studiene for overgangen mellom utdanning og arbeid.

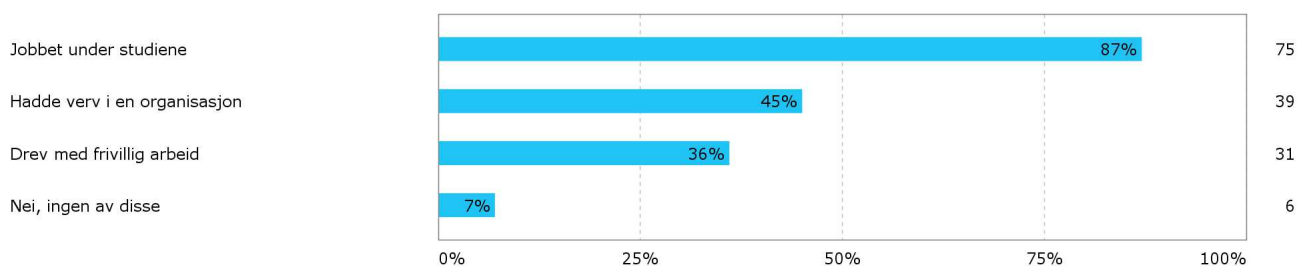
3.5 Ytre faktorer av betydning for overgangen mellom utdanning og arbeid

3.5.1 Betydningen av jobb, verv og frivillig arbeid i studietiden

I hvilken grad har sosiologene vært engasjert i andre aktiviteter i studietiden? Under følger en oversikt over andelen som jobbet under studiene, hadde verv i organisasjoner og som drev med frivillig arbeid.

Jobbet eller deltok du i noen av følgende aktiviteter ved siden av studiene?

Flere kryss mulig

Det store flertallet (87 prosent) jobbet under studiene, 45 prosent var aktive i organisasjoner og 36 prosent drev med frivillig arbeid. 7 prosent drev ikke med noe av dette. Hele 93 prosent hadde dermed utenom-faglige erfaringer å vise til i overgangsfasen fra utdanning til jobb. Respondentene ble bedt om å utdype betydningen av sine erfaringer og ble stilt følgende spørsmål: «*Hva slags betydning mener du ditt engasjement utenfor studiene hadde for at du fikk din nåværende jobb og hvordan har du dratt nytte av denne erfaringen i utførelsen av din jobb?*»

Hele 70 respondenter svarte på spørsmålet. 50 av disse (omkring 70 prosent) trakk frem sin erfaring med jobb, verv eller frivillig arbeid som av klart positiv betydning for at de fikk nåværende jobb, eller første jobb. Hva slags betydning denne erfaringen hadde lar seg organisere i fire hovedkategorier: *Praksis/generell arbeidserfaring, Samarbeidsevner, Engasjement og Arbeidskapasitet*. Gjennom relevante sitater fra respondentene blir disse kategoriene utdypet.

Mange trekker frem at deres arbeidserfaringer har hatt stor betydning som generell arbeidserfaring og som en praksis. Denne praksisen har for flere fungert som et supplement til den ellers nokså teoretiske utdanningen de hadde å vise til. Tre respondenter gir disse utdypningene om betydningen av praksis:

«Det har gitt meg praktiske kunnskaper på spesifikke områder som journalistisk arbeidsmetode, organisering og oppfølging av frivillige. Dette har jeg hatt nytte av i flere jobber etter endt studium (...)»

«Var avgjørende. Arbeidet som seminarleder, som gav ledererfaring og fikk meg inn i første stilling med lederansvar»

«Nyttig. Jobbet i studentradio. Det handler om formidling. Nå jobber jeg som lærer og radioerfaringen er gull verdt»

Jobb og verv som tegn på gode evner til samarbeid, er også et forhold som trekkes frem av flere:

«(...)Deltakelse i frivillig arbeid har vært nyttig i jobbsammenheng bl.a. ved at det ga meg relevant erfaring i å samarbeide tett med andre mennesker»

«(...)I min nåværende jobb har jeg mest nytte av den generelle erfaringen med samarbeid og kommunikasjon i en organisasjon.»

I tillegg til en indikator på gode samarbeidsevner, mener mange at arbeidsgivere har betraktet deres erfaringer utenfor studiene som et tegn på engasjement hos respondentene:

«Med i fagutvalg, studentutvalg, sosiale utvalg. Viktig å vise til at en har engasjert seg utenfor studiene over potensiell arbeidsgiver»

«Jobben er et direkte resultat av verv og frivillig engasjement i organisasjon utenom studiene. Erfaringer har vært tilsvarende nyttig...»

Som påpekt tidligere har hele 93 prosent av kandidatene vært aktive med jobb, verv eller organisasjonsliv ved siden av studiene. Masterstudiet i sosiologi er lagt opp som et fulltidsstudium. Det blir derfor ikke gjort tilpasninger til private aktiviteter og jobb studentene har ved siden av (med unntak av enkelte studentverv). Det krever derfor en betydelig arbeidsinnsats å kombinere studier, jobb og frivillige verv på samme tid. Engasjement utenfor studiene som tegn på stor arbeidskapasitet er siste forhold som blir gjentatt av flere:

«Tror det viste at man har høy arbeidskapasitet, og er fleksibel»

«(...)Annet engasjement utover studiene var trolig også positivt, viste at jeg taklet flere oppgaver enn kun studier»

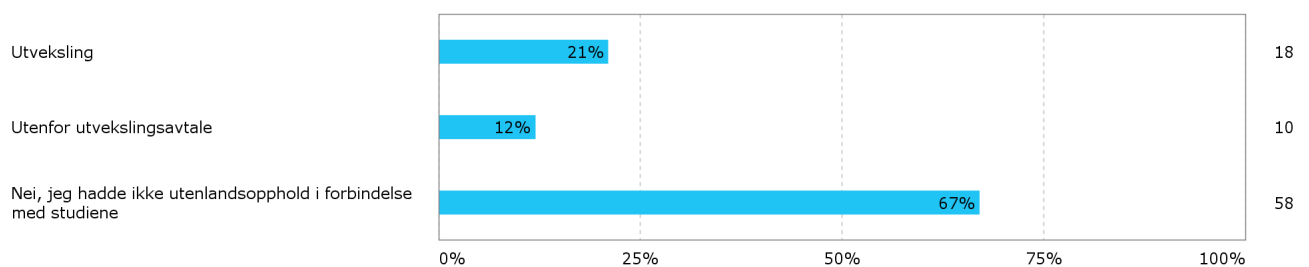
Hovedvekten av respondentene mente altså at engasjementet utenfor studiene var til hjelp når de skulle i jobb. Det kan tolkes slik at deres engasjement fungerer som en utfyllende kompetanse, en kompetanse som ikke tydelig fremgår i deres utdanning som sosiologer.

Praksis, Samarbeid, Engasjement og Arbeidskapasitet lar seg trolig lettere dokumentere gjennom verv, arbeidserfaring og frivillig arbeid enn gjennom gradopptakelsen⁴. Imidlertid mente en betydelig andel (omkring 30 prosent) at deres engasjement var av minimal eller ingen betydning. En slik utenom-faglig erfaring må derfor ikke betraktes som en helt nødvendig inngangsbillett til arbeidsmarkedet.

3.5.2 Betydningen av utvekslingsopphold i studietiden

En av tre respondenter var på utveksling (33 prosent). Dette er helt i tråd med UiB sitt konkrete mål om 30 prosent av studentmassen på utveksling innen 2015⁵.

Tok du deler av din utdanning i utlandet, enten som del av et utvekslingsprogram eller utenfor utvekslingsavtale?

Sosiologene reiser i hovedsak på utveksling i løpet av bachelorstudiet og først og fremst i 2 studieår. Andelene som reiser blant bachelorstudentene varierer mye fra kull til kull. Blant kullet som startet på bachelor i 2009 hadde 40 prosent vært på utveksling, mot kun 18 prosent i kullet fra 2010. Det store flertallet av sosiologistudenter reiser til Berkeley, University of California, der Sosiologisk institutt har en etablert utvekslingsavtale for sosiologistudenter.

Respondentene ble også bedt om å vurdere betydningen av deres utvekslingsopphold og ble stilt følgende spørsmål: «Hva slags betydning mener du utenlandsoppholdet hadde for at du fikk din nåværende jobb og hvordan har du dratt nytte av denne erfaringen i utførelsen av din jobb?»

Her ble *Faglig inspirasjon*, *Språkkompetanse* og *Selvtutvikling* trukket frem av flere:

⁴ Se kapittel 5 for en nærmere diskusjon omkring utdanningens innhold.

⁵ UiB-student 2013, side 26.

«Var på UC Berkeley og fikk innblikk i et fantastisk fagmiljø. Sosiologisk institutt på UiB har flere positive sider, men det engasjementet for faget hos både studenter og fagstaben på UCB var unikt. De evner å knytte sammen fag og dagsaktuelle problemstillinger, og dermed vise hvordan sosiologien kan anvendes»

«Lærte språket bedre, både skriftlig og muntlig. Jeg synes det også har hatt en positiv effekt på selvtillit»

«Utenlandsoppholdet var en viktig erfaring generelt, for jobbsituasjonen på den måten at en fikk prøvd sin selvstendighet, stått på egne bein osv. For en arbeidsgiver kan dette være et viktig signal, også fordi det tyder på engasjement og kunnskapstørst»

3.6 Erfaringer fra overgangsperioden

Hele 65 av 87 respondenter (75 prosent) ga kommentarer på sin overgang fra ferdig utdannet sosiolog til ansettelse i arbeidslivet. Dette gir et meget godt grunnlag for innsikt i denne viktige fasen. Spørsmålet kandidatene ble stilt var følgende; Alt i alt, hvordan vil du vurdere din overgang fra utdanning til jobb?

For å sortere kommentarene som ble gitt er de kategorisert ut fra når respondentene fikk sin første relevante jobb. Dette er gjort ut fra antagelsen om at tidsbruk i overgangsfasen former erfaringene fra denne perioden.

Blant respondentene som fikk jobb innen de fullførte sine studier eller innen 3 måneder etter fullførte studier meldte samtlige 31 respondenter som kommenterte, at denne overgangen var god. Ord som «glidende», «meget enkel», «ganske knirkefri» og «smidig» blir brukt for å beskrive denne fasen. Under følger noen informative og utfyllende kommentarer fra denne gruppen:

«Jeg har opplevd den overgangen uproblematisk. Jeg er svært stolt over min utdanning og jeg var/er ivrig etter å få bruke den kompetansen jeg besitter i arbeidslivet.»

«Veldig bra. Min erfaring er at sosiologi blir mer og mer interessant som fag etter hvor mye erfaring en erverver seg. Fremstår som en bra bakgrunns-kompetanse sammen med annen realkompetanse. Men; kan nok være vanskelig å starte opp som arbeidstaker i gitte posisjoner med sosiologibakgrunn hvor man konkurrerer mot eksperter (hvor man selv er generalist)»

«Det var en lett overgang. Jeg er som sagt utdannet lærer i bunn og fortsatte med det gjennom studiene og etterpå. Etter gjennomført masterstudium har valgfriheten min økt sin lærer siden jeg fikk lektorkompetanse. I tillegg til grunnskolen kan jeg nå søke jobber på videregående skole hvor det er krav om mastergrad. Andre yrker er også i større grad en mulighet for meg nå enn før.»

Fra gruppene som brukte fra 4-6 måneder og fra 7- 12 måneder er tilbakemeldingene langt mer sprikende. 10 av respondentene (halvparten av kommentarene i disse gruppene) beskriver overgangen som nokså god selv om det tok relativt lang tid for dem å komme i jobb. Kommentarene under belyser noen av erfaringene fra denne gruppen:

«Har vært heldig. Personleg nettverk førte til at eg fekk kontakt med første arbeidsgivar. Tema i masteoppgåva og personkjemi anser eg som viktigaste kriterium for første jobb. Neste jobb blei til gjennom nettverk/personlege kontaktar fått i den første jobben.»

«Det var i utgangspunktet lite å søke på og jeg var usikker på hvor jeg ville jobbe. Men det var kjekt å begynne å jobbe.»

De resterende 10 kommentarene fra denne gruppen beskriver denne overgangen som langt mer krevende. De tre kommentarene under belyser noen av erfaringene som går igjen:

«Litt sjokkarta. Bra studium om du skal bli forsker - lite fokus på praktiske ferdigheter som kan være nyttig.»

«Det var ikkje enkelt å få ein jobb utanfor academia som vart opplevd som relevant i forhold til mine studier. Etterkvart kom nettverkstilknytingar til Sosiologisk institutt til nytte i forhold til vidare stillingar innanfor academia og forskning.»

«Lite yrkesspesifikk utdanning/lite fokus på yrkesvalg under utdanningen gjorde at overgangen til jobb ble tung.»

Det kom også flere kommentarer på overgangsperioden fra respondenter som ikke hadde relevant jobb og følgelig ikke hadde svart på hvor lang tid det tok før de fikk sin første relevante jobb. Disse kommentarene belyser forhold som kan være aktuelt for flere:

«For min del måtte jeg bare begynne et sted, og egentlig ta jobber jeg var/er "over" – eller "feil" kvalifisert for og som dermed gir meg betydelig lavere lønn enn hva utdanningsnivået mitt tilsier, og også litt lite relevante utfordringer. Men på sikt regner jeg med at dette vil jevne seg ut, og at den utdannelsen jeg tok etter masterstudiet og jobben jeg har nå i kombinasjon med min sosiologiutdannelse vil åpne opp flere muligheter.»

«Svært vanskelig, få innkallelser til intervju og få anledninger til å vise egen kompetanse/innvandrerbakgrunn»

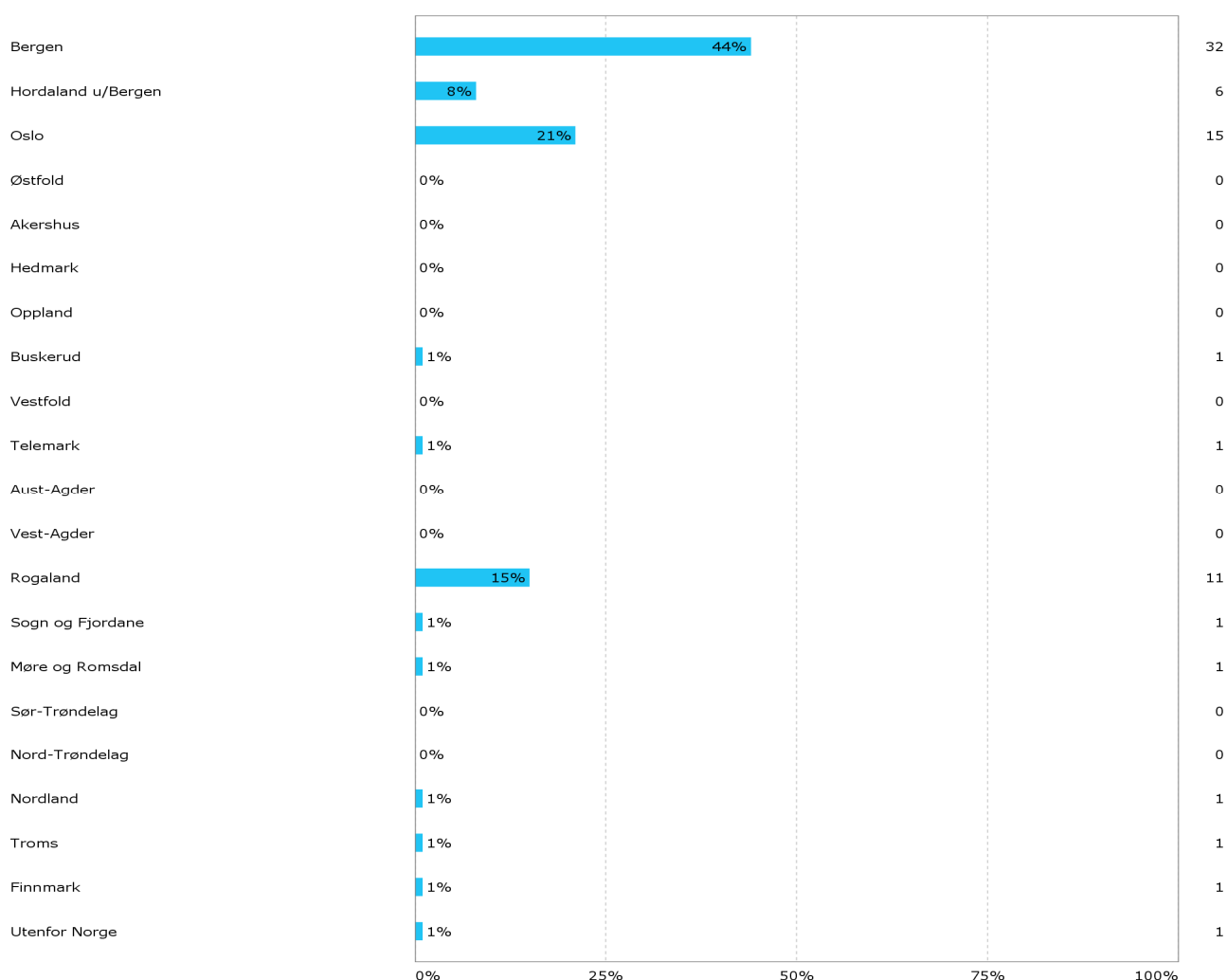
Klare årsaker til hvorfor noen sosiologer strever langt mer enn flertallet i overgangsperioden mellom utdanning og arbeid er vanskelig å trekke ut fra undersøkelsens datamateriale. Andelene som har jobbet under studiene, hatt frivillige verv eller deltatt i organisasjonslivet er svært sammenfallende for de som har relevant jobb og de som ikke har. En eventuell mangel på utenomfaglige aktiviteter ser dermed ikke ut til å være av betydning. En potensiell sammenheng kan være tidsbruk på masterstudiet. Av de som ikke hadde relevant jobb var det hele 39 prosent som brukte 7 semestre eller mer, mot kun 11 prosent av kandidatene med relevant jobb. Svært lang tid på masterstudiet kan i noen tilfeller for eksempel ha sammenheng med personlige egenskaper som manglende drivkraft og selvdisiplin og liten tro på egne evner. Dette er imidlertid usikre og til dels spekulative sammenhenger, men kan være aktuelt for noen av kandidatene som opplevde problemer i overgangsperioden.

4 Arbeidsmarkedssituasjon ved undersøkelsestidspunktet

4.1 Arbeidsstyrkestatus

Oversikten over hvor kandidatene arbeider viser at kandidatene har fått jobb i noen få byer/områder og at det dermed er liten grad av spredning.

Hvor arbeider du nå?

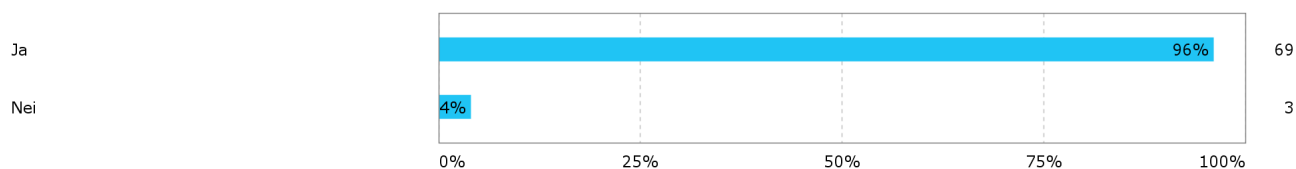

Mange sosiologer blir værende i Bergen; 44 prosent jobber i Bergen og 8 prosent i øvrige Hordaland. 21 prosent befinner seg i Oslo og 15 prosent i Rogaland. Dette tyder på at sosiologene som er utdannet i Bergen i stor grad arbeider i de store byene; Bergen, Oslo og Stavanger. Tidligere kandidatundersøkelser viser at kandidatene fra hele UiB arbeider langt

mer spredt i hele landet. Mellom 37 og 40 prosent arbeidet i andre fylker enn Oslo, Hordaland og Rogaland⁶

Hele 96 prosent har fått arbeid på det geografiske stedet de ønsker. Dette er et meget høyt tall sammenlignet med resultatene fra kandidatundersøkelsen i 2011. Ser vi på masterkandidatene fra denne undersøkelsen (både UiB, HIB og NHH) hadde 81 prosent fått arbeid på ønsket geografisk sted. Sett i forhold til hvor lang tid det tok før sosiologene fikk sin første relevante stilling (punkt 3.4.) kan det tyde på at geografisk ønsket arbeidssted prioriteres foran det å få en relevant stilling så hurtig som mulig.

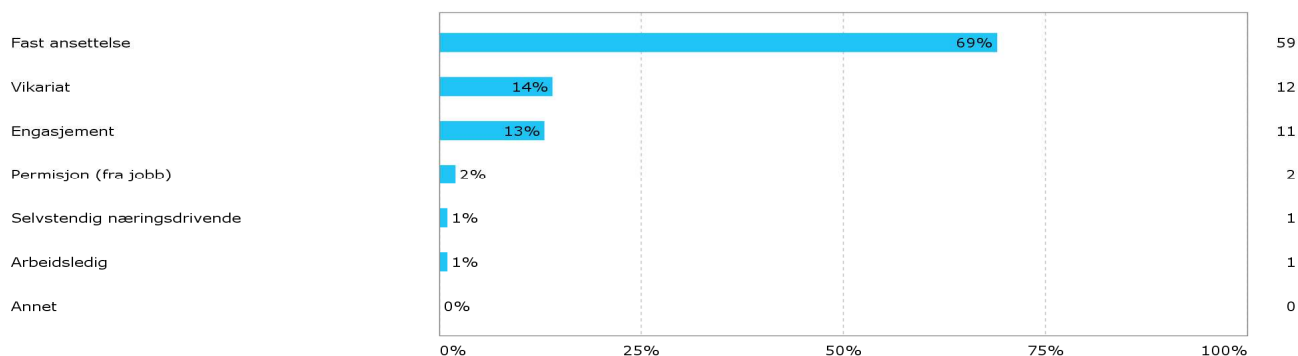
Har du fått arbeid på det geografiske stedet du ønsket?

4.1.1 Hovedaktivitet

Nærmere 70 prosent er i en fast stilling. 14 prosent i et vikariat og 13 prosent i et engasjement. Forskjellen mellom et vikariat og et engasjement kan være noe uklar. I et vikariat er man gjerne ansatt i en begrenset periode som erstatning for en annen ansatt som kan være i permisjon eller lignende. Et engasjement er også tidsbegrenset, men da er ikke den ansatte en erstatning for en annen (gjerning fast ansatt). Å være ansatt som stipendiat er et eksempel på ett engasjement.

Hva er din hovedbeskjeftigelse?

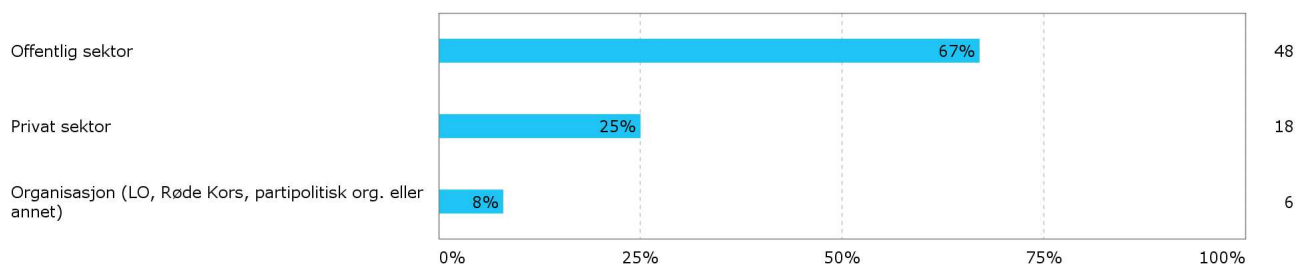

⁶ Fra studier til jobb i Bergensregionen, side 39.

4.1.2 Sektor, næring og arbeidsfunksjoner

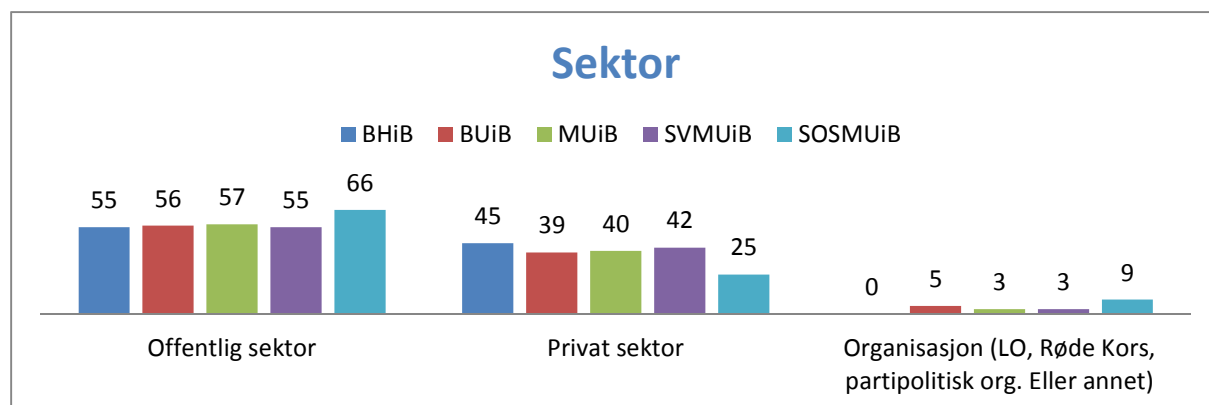
Jobber alle sosiologer i offentlig sektor?

Innen hvilken sektor er din nåværende stilling?

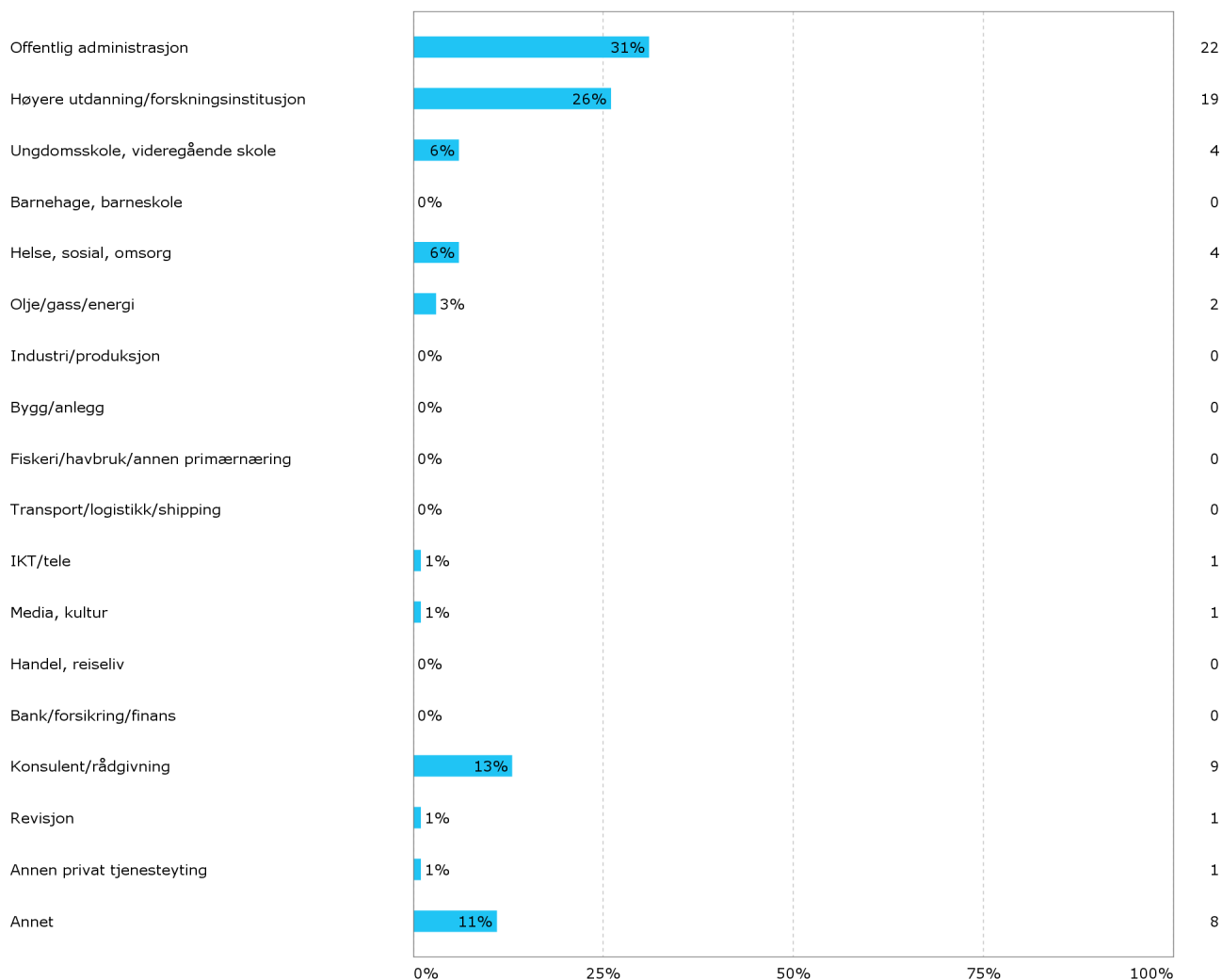
Oppfatningen; «Alle sosiologer jobber i offentlig sektor» blir delvis tilbakevist med tabellen over. 67 prosent er ansatt i offentlig sektor, 25 prosent har privat tilknytning og 8 prosent arbeider i en organisasjon. Ved å se sektortilknytning fordelt på kjønn ser vi at en større andel menn jobber i privat sektor. 31 prosent av mennene jobber i privat sektor sammenlignet med 21 prosent av kvinnene.

Sammenlignet med resultatene fra kandidatundersøkelsen i 2011 jobber en større andel sosiologer i offentlig sektor og i organisasjoner enn de andre utdanningsgrupperingene, 67 prosent mot omkring 55 prosent i de andre grupperingene og 9 prosent, mot 3-5 prosent i organisasjoner.

Ser vi nærmere på hvilke arbeidsområder sosiologene har, fordeler kandidatene seg i nokså få kategorier.

Innen hvilket område/næring er din nåværende jobb?

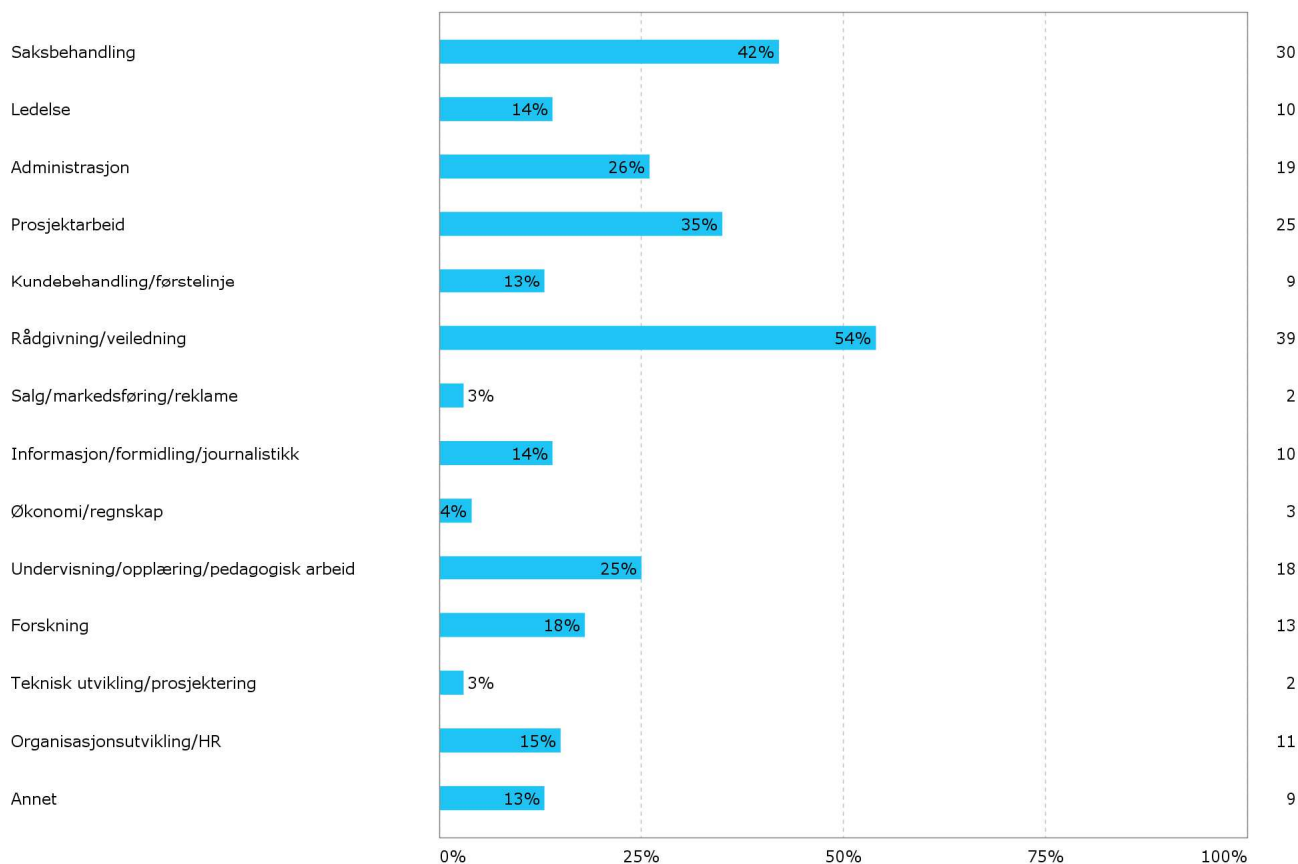

Den største kategorien er de ansatte i offentlig administrasjon (31 prosent), deretter opptar høyere utdanning og/eller forskning 26 prosent av kandidatene. 13 prosent arbeider i konsulent eller rådgivningsbransjen, og 6 prosent i hhv skole og helse og sosial og omsorg. Det er også verdt å merke seg at hele 11 prosent arbeider innenfor et annet område enn det som fremgikk i de gitte kategoriene⁷.

Ved å se nærmere på arbeidsoppgaver og funksjoner sosiologene har i sin stilling blir bildet stadig tydeligere.

⁷ Se tabellen under punkt 4.1.3 for eksempler på arbeidsplasser i kategorien «Annet».

Hva er de viktigste funksjonene/oppgavene i jobben din? Flere kryss mulig

Kandidatene fordelte seg over nokså få arbeidsområder/næringer, men langt fra få funksjoner og arbeidsoppgaver. Det generelle bildet viser at variasjonen i arbeidsoppgaver er stor. Dette underbygger påstanden om at sosiologer er generalister.

Kandidatene utfører et stort spekter av arbeidsoppgaver. Likevel er det noen arbeidsfunksjoner som bør trekkes frem som særlig dominerende. Funksjonen den høyeste andelen har i sitt arbeid er rådgivning/veiledning. Hele 54 har dette blant sine viktigste funksjoner. Deretter er det 42 prosent som arbeider mye med saksbehandling. Videre er prosjektarbeid (35 prosent), administrasjon (26 prosent) og undervisning og opplæring (25 prosent) de neste betydelige arbeidsoppgavene. Forskning, informasjonsformidling og kundebehandling er også store funksjonsområder som kandidatene trekker frem.

For å tydeliggjøre resultatene til sosiologene er disse inkludert i en tabell med resultatene fra ulike grupperinger som er nyttig for sammenligning fra undersøkelsen i 2011.

Hva mener du er de viktigste funksjonene/ oppgavene i jobben din?

	UiB-HF	UiB-juss	SVBUiB	SVMUiB	SOSMUiB
Saksbehandling	19	72	26	26	42
Ledelse	15	9	0	16	14
Administrasjon	23	11	16	18	26
Prosjektarbeid	20	15	32	52	35
Kundebehandling/førstelinje	12	21	16	13	13
Rådgivning/veiledning	22	67	32	45	54
Salg/markedsføring/reklame	6	3	21	2	3
Informasjon/formidling/journalistikk	15	2	42	24	14
Økonomi/regnskap	6	5	16	5	4
Undervisning/opplæring/pedagogisk arbeid	63	5	16	16	25
Forskning	15	0	0	15	18
Teknisk utvikling/prosjektering	3	0	5	16	3
Personaloppgaver	9	3	0	7	
Pleie/pasientkontakt	5	0	5	3	
Organisasjonsutvikling/ HR					15
Annet	5	9	11	11	13
Totalt	65	92	19	62	72
<i>N</i>	92	100	29	78	87
<i>N gyldig</i>	65	92	19	62	72

Røde felt viser at en lav andel har arbeidsoppgaven, mens grønne viser at en relativt høy andel har arbeidsoppgaven.

Kandidatgruppen som skiller seg tydeligst fra sosiologene er juristene. Mens sosiologene er utpregede generalister er juristene i langt større grad spesialister. Dette kommer også til uttrykk for juristene gjennom få og betydelige arbeidsfunksjoner. Hele 72 prosent har saksbehandling som viktigste funksjon og 67 prosent har veiledning og rådgivning. Mellom 10 og 20 prosent jobber med kundebehandling, prosjektarbeid, administrasjon og ledelse. Dominansen av de røde feltene viser at svært få har andre arbeidsoppgaver enn disse.

Humanistene har langt større likhetstrekk med sosiologene. Humanistene betraktes også som generalister. Et vesentlig skille er imidlertid en langt høyere andel humanister som arbeider med undervisning/opplæring/pedagogisk arbeid, og generelt mindre spredning i arbeidsoppgaver enn blant sosiologene. Med andre ord: langt flere blir lærere.

Gruppen sosiologene har størst likhetstrekk med hensyn til arbeidsoppgaver er andre masterkandidater ved SV-fakultetet. Skiller som likevel bør trekkes frem er en større andel

sosiologer innenfor arbeidsoppgaver som saksbehandling, administrasjon, undervisning og rådgivning/veiledning enn masterkandidatene fra SV-fakultetet. Motsatt jobber en lavere andel sosiologer med prosjektarbeid, informasjon/formidling og journalistikk og teknisk prosjektering. Dette kan delvis belyses av studieprogrammer med et temmelig ulikt fokus fra sosiologi som journalistikk og IKT som har tilknytning til SV-fakultetet.

Sammenligner vi med bachelorkandidatene fra SV er et påfallende skille at ingen av disse jobber med oppgaver knyttet til ledelse og forskning. En mastergrad kan derimot betraktes som en inngangsbillett for å jobbe med disse feltene.

4.1.3 Ansettelsessted og stillingstittel

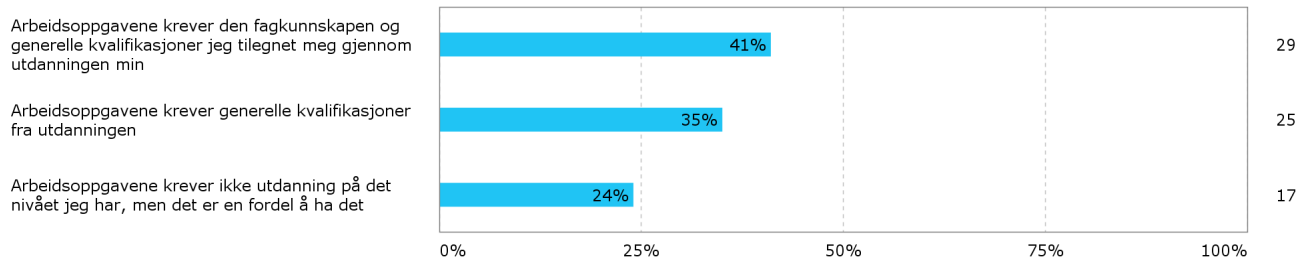
Kandidatene ble spurt om hvor de arbeidet og med hvilken stillingstittel. Eksempler på arbeidsplasser og stillingstitler, der kandidatene oppga dette, er trukket frem i tabellen under. For å gi et best mulig bilde, særlig tiltenkt sosiologistudenter, er eksemplene på arbeidsplasser kategorisert innenfor de største arbeidsområdene for sosiologer. I tillegg er en liste med eksempler på arbeidsfunksjoner gitt.

Arbeidsområder	Eks. Arbeidsfunksjoner	Eks. Arbeidsplasser
Offentlig administrasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Rådgivning/Veiledning • Saksbehandling • Administrasjon • Kundebehandling • Ledelse 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Arbeids- og velferdsdirektoratet, Seniorrådgiver ○ Hordaland politidistrikt, Førstekonsulent ○ Eigersund kommune, Personalkonsulent ○ Lånekassen, Saksbehandler ○ Fylkesmannen i Hordaland, Rådgiver ○ NAV, Rådgiver ○ Integrerings- og Mangfoldsdirektoratet, Rådgiver
Høyere utdanning/forskningsinstitusjon	<ul style="list-style-type: none"> • Undervisning • Forskning • Rådgivning/Veiledning • Prosjektarbeid • Administrasjon 	<ul style="list-style-type: none"> ○ UiB/Sosiologisk Institutt, Stipendiat ○ IRIS, Forsker ○ Uni, Forsker2 ○ UiB, Seniorrådgiver ○ Kunsthøgskolen i Oslo, Studiekonsulent
Konsulent/Rådgivning	<ul style="list-style-type: none"> • Rådgivning/Veiledning • Prosjektarbeid • Kundebehandling • Ledelse • Administrasjon 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Affecto Norge, Konsulent ○ Corporate Communications, Partner og rådgiver ○ Deloitte ○ ELIS AS, Konsulent, rådgjevar
Ungdomsskole/Videregående skole	<ul style="list-style-type: none"> • Undervisning • Rådgivning/Veiledning • Administrasjon • Prosjektarbeid 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rogaland fylkeskommune, Lektor ○ Olsviksåsen VGS, Lektor ○ Ytrebygda skole, Lærer ○ Folkehøgskole, Lektor
Annet	<ul style="list-style-type: none"> • Prosjektarbeid • Ledelse • Administrasjon • Rådgivning/veiledning • Kundebehandling 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Lokalforeningen KFUK-KFUM, Daglig leder ○ ICORN (international cities of refuge network) ○ Trygg trafikk

4.2 Kompetanseutnyttelse

Respondentene som opplevde sin jobb som relevant, ble spurt nærmere om hvordan de opplever sammenhengen mellom arbeidsoppgavene sine og sin utdanning.

Hvordan opplever du sammenhengen mellom arbeidsoppgavene dine og din utdanning? (sett ett kryss)

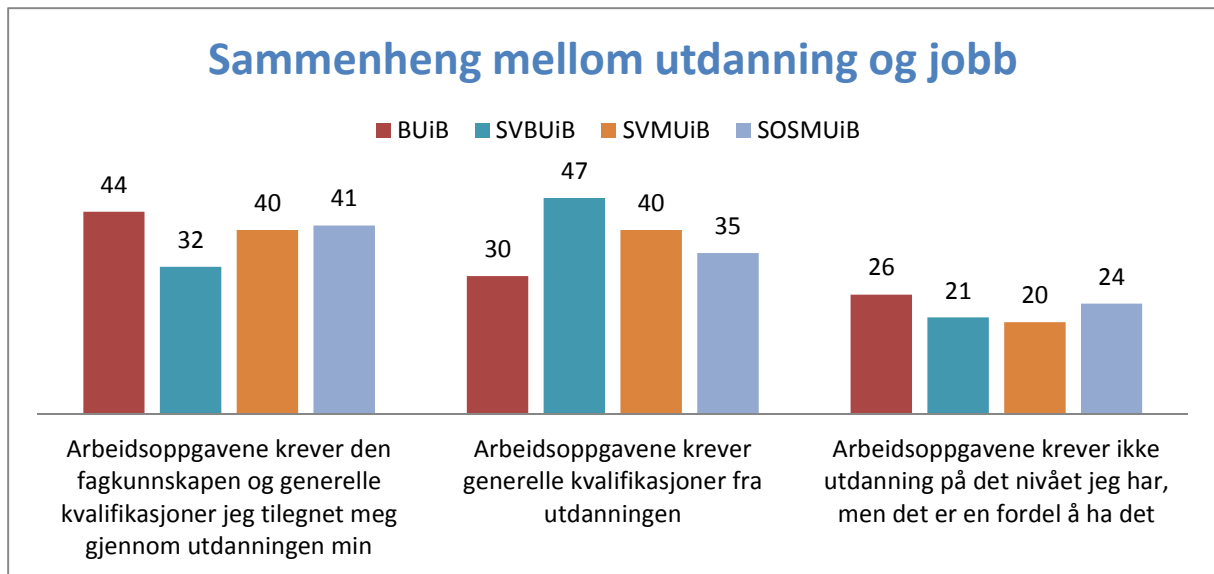

41 prosent sier arbeidsoppgavene krever fagkunnskapen og generelle kvalifikasjoner fra utdanningen. Ved å koble svarene herfra med arbeidsplassen og stillingstittelen kandidatene oppga, blir det mulig å trekke frem generelle fellestrekk innenfor de ulike svaralternativene. Inkludert i denne gruppen er i hovedsak forskere, stipendiater, lærere og respondenter som jobber med databehandling og statistikk.

Videre mener 35 prosent at arbeidsoppgavene krever generelle kvalifikasjoner fra utdanningen. I denne gruppen finner vi mange i administrative stillinger ved universitetene, offentlige ansatte i departementer, direktorater, fylkeskommune og kommune, og noen konsulenter og rådgivere i privat sektor.

De resterende 24 prosentene mener arbeidsoppgavene ikke krever utdanning på det nivået de har, men det er en fordel å ha det. Denne gruppen domineres av veiledere, rådgivere og konsulenter i NAV.

Sammenlignet med resultatene fra undersøkelsen i 2011 opplever sosiologene tilsvarende grad av sammenheng mellom utdanning og jobb som masterkandidatene fra SV-Fakultetet ved UiB.

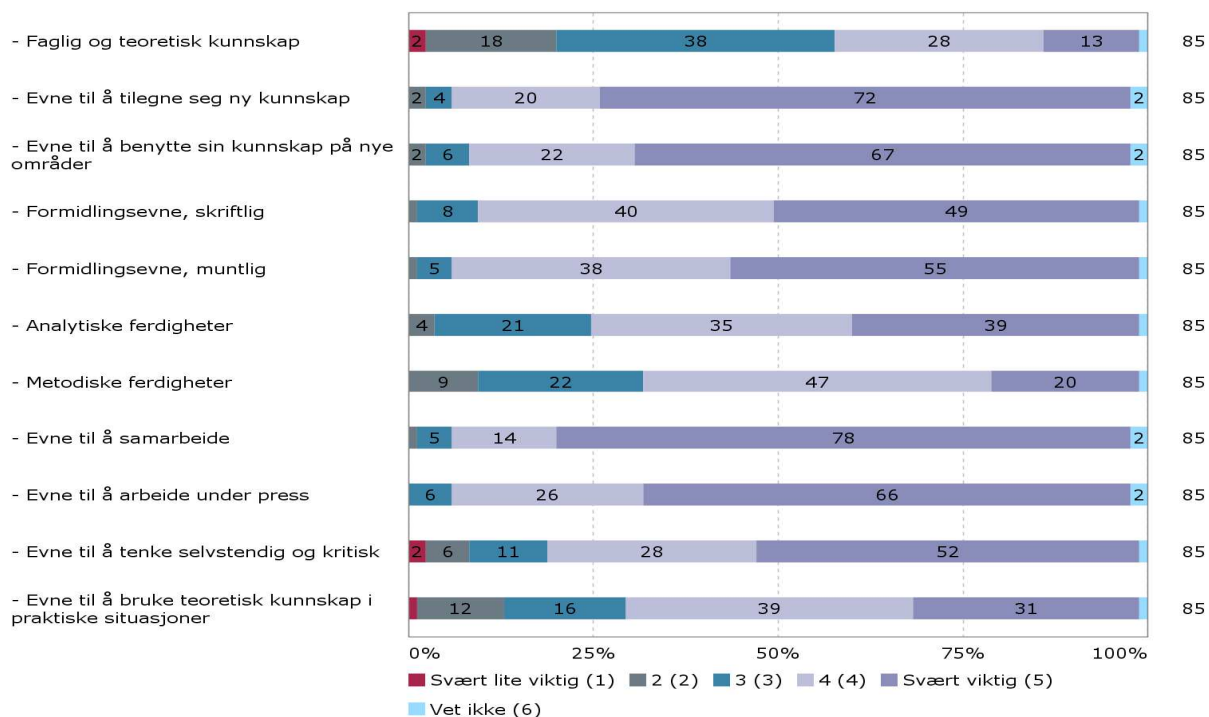
BUiB: Bachelorkandidater fra UiB, SVBUiB: Bachelorkandidater fra SV-Fakultetet ved UiB, SVMUiB: Masterkandidater fra SV-Fakultetet ved UiB, SOSMUiB: Masterkandidater med sosiologi fra UiB

Et sentralt funn angående sammenhengen mellom utdanning og jobb er at 41 prosent av sosiologene opplever at både fagkunnskaper og generelle kvalifikasjoner er relevante i jobben, mot 40 prosent av masterkandidatene fra SV-Fakultetet ved UiB. Dette er tett på 10 prosent høyere enn bachelorkandidatene fra SV-Fakultetet oppga. For å øke anvendeligheten av kunnskapene fra utdanningen bør en ut fra dette gå videre med en mastergrad fremfor å avslutte studiene etter endt bachelorgrad.

4.3 Kompetanse etterspurt i arbeidslivet

Hva anser masterkandidatene fra sosiologisk institutt som etterspurt kompetanse i arbeidslivet? Kandidatene ble bedt om å vurdere hvilke kvalifikasjoner de tror blir vurdert som viktig eller mindre viktig i arbeidslivet. Grunnlaget for hva de tror er viktig i arbeidslivet vil for noen kandidater være godt fundert i hva de har erfart i sin egen karriere. For andre, særlig de ferskeste kandidatene, vil det være mer tuftet i hva de tror, fremfor hva de har erfart.

Hvilke av følgende kvalifikasjoner tror du blir vurdert som viktig eller mindre viktig i arbeidslivet ved ansettelse?

Under er en oversikt over kvalifikasjonene de vurderte som viktig, sortert fra mest til minst viktig: (prosentene angir sammenslåing av verdi 4 og 5, viktig eller svært viktig i arbeidslivet)

- Formidlingsevne, muntlig (93 prosent)
- Evne til å samarbeide, Evne til å tilegne seg ny kunnskap og Evne til å arbeide under press (92 prosent)
- Evne til å tenke selvstendig og kritisk (90 prosent)
- Evne til å benytte sin kunnskap på nye områder og Formidlingsevne skriftlig (89 prosent)
- Analytiske ferdigheter (74 prosent)
- Evne til å bruke teoretisk kunnskap i praktiske situasjoner (70 prosent)
- Metodiske ferdigheter (67 prosent)
- Faglig og teoretisk kunnskap (41 prosent)

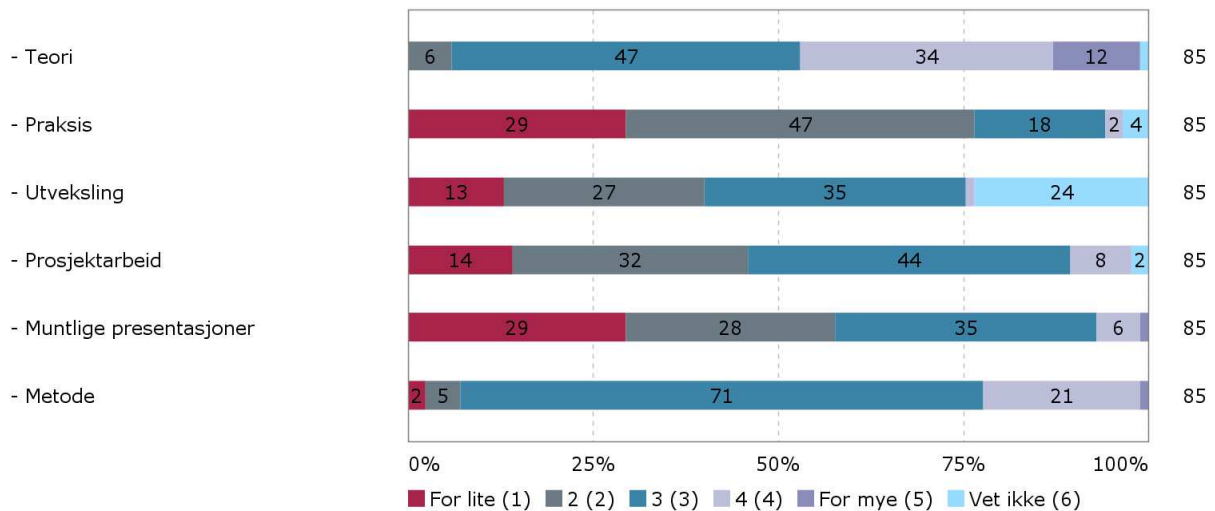
Respondentenes rangering av etterspurte kvalifikasjoner samsvarer i stor grad med de rangeringene arbeidsgiverne selv gjør⁸. Kompetansen sosiologene mener er klart minst etterspurt i arbeidslivet er faglig og teoretisk kunnskap fra studiene. Tallet er også lavt sammenlignet med scoren studentene fra SV-fakultetet hadde på kandidatundersøkelsen i 2011, der tilsvarende prosent var 51. Studentene fra HF-fakultetet og SV hadde de laveste tallene i denne undersøkelsen med hhv 58 og 51 prosent.

⁸ Kompetanse 2020, side 107

5 Tilbakeblikk på utdanningen

5.1 Vurdering av utdanning og lærested

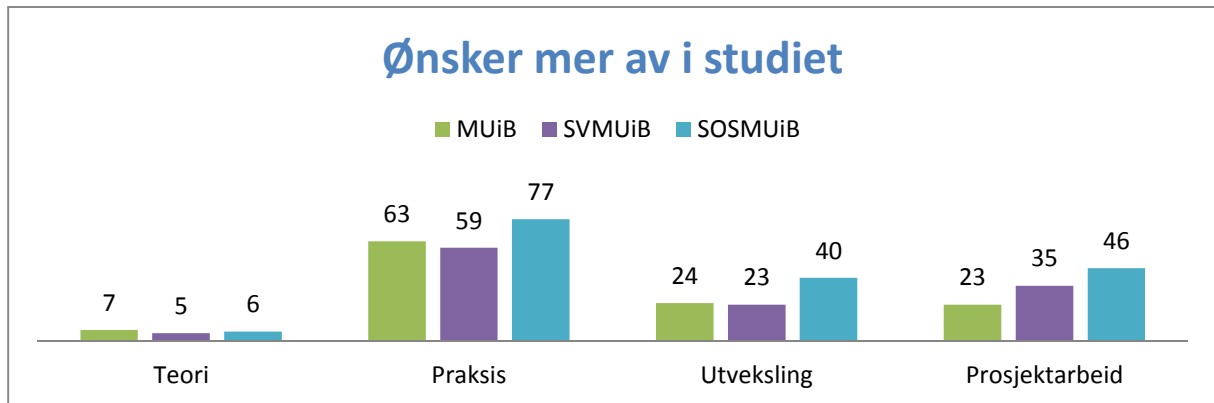
Sett tilbake på din utdanning; Hvordan vurderer du nå vektleggingen (instituttets) av de følgende delene i masterstudiet:

Hele 46 prosent mener det er «mye» eller for mye teori på masterstudiet, og 21 prosent mener det er mye metode. Motsatt mener 76 prosent at det er «lite» eller for lite praksis, tilsvarende prosent for muntlige presentasjoner er 57, for prosjektarbeid 46 prosent og utveksling 40 prosent.

Kandidatene ser ut til å være godt fornøyd med vektleggingen av metode, men melder med dette at de kunne tenke seg et større innslag av praksismuligheter, muntlige presentasjoner, prosjektarbeid og utvekslingsmuligheter i masterstudiet. Disse resultatene kan ses i sammenheng med den sterke vektleggingen respondentene ga betydningen av jobb, verv og frivillig arbeid i studietiden (se punkt 3.5.1). Det de trakk frem som svært nyttige og anerkjente kvalifikasjoner fra disse erfaringene var praksiserfaringer (både generell og spesifikk arbeidserfaring) og tegn på gode evner til samarbeid. Mye prosjektarbeid ville gjerne vært en indikator på nyttig øvelse i samarbeid fra studiene.

I kandidatundersøkelsen fra 2011 ble respondentene bedt om å vurdere hva de ønsket mer av i studiet. Denne variabelen egner seg for en sammenligning, men det er viktig å ta høyde for at noe av variasjonen kan skyldes ulike formuleringer av spørsmålene.

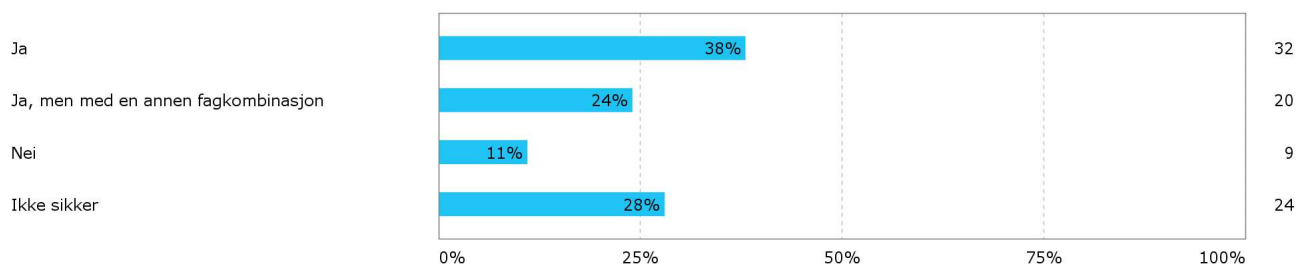

Tallene til SOSMUiB er en sammenslåing av verdiene "For lite" (1) og (2) i en skala fra 1-5 der 1 er «For lite» og 5 er «For mye» på variabelen; Sett tilbake på din utdanning; Hvordan vurderer du nå vektleggingen (instituttets) av de følgende deler i masterstudiet

Andelen sosiologer som ønsker mer teori er tilsvarende lav som blant masterkandidatene ved UiB som helhet og masterkandidatene ved SV-Fakultetet (7, 5 og 6 prosent). Det er derimot en høyere andel blant sosiologene som ønsker mer praksis, prosjektarbeid og utveksling (10-15 prosent høyere andel enn de andre kandidatgrupperingene).

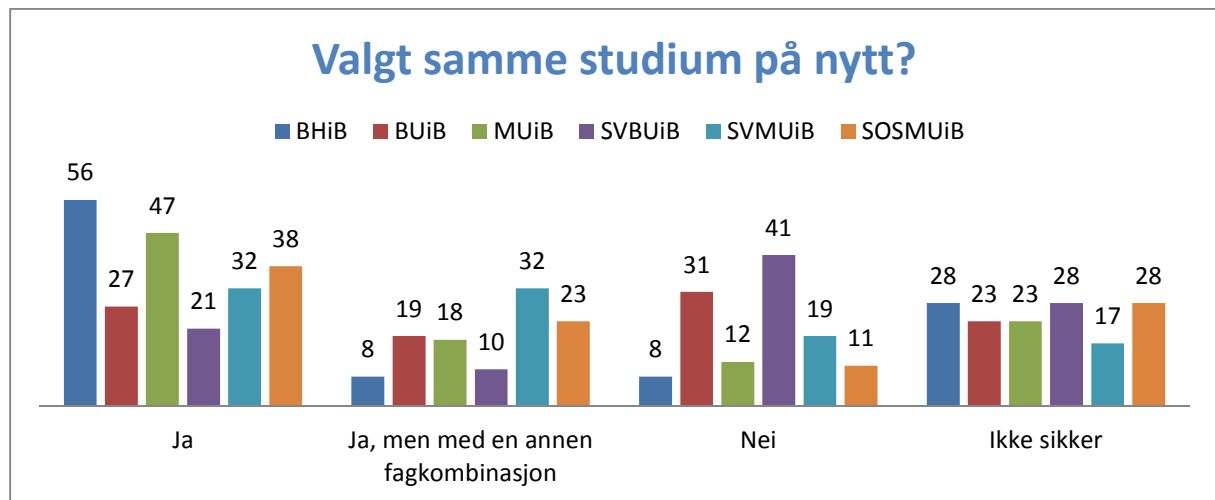
Ville så sosiologene velge samme utdanning om de skulle begynne å studere i dag?

Ville du valgt samme studium dersom du skulle begynne å studere i dag?

38 prosent svarer ja, de ville blitt sosiologer om de kunne valgt på nytt. Ytterligere 24 prosent ville valgt samme studium, men med en annen fagkombinasjon. Dette innebærer at samlet 62 prosent ville holdt fast på sitt studievalg, men med enkelte mindre endringer. 11 prosent ville ikke valgt samme studium, og 28 prosent er ikke sikre. Hvordan disse

resultatene er sammenlignet med andre utdanningsgrupperinger fremgår av diagrammet under.

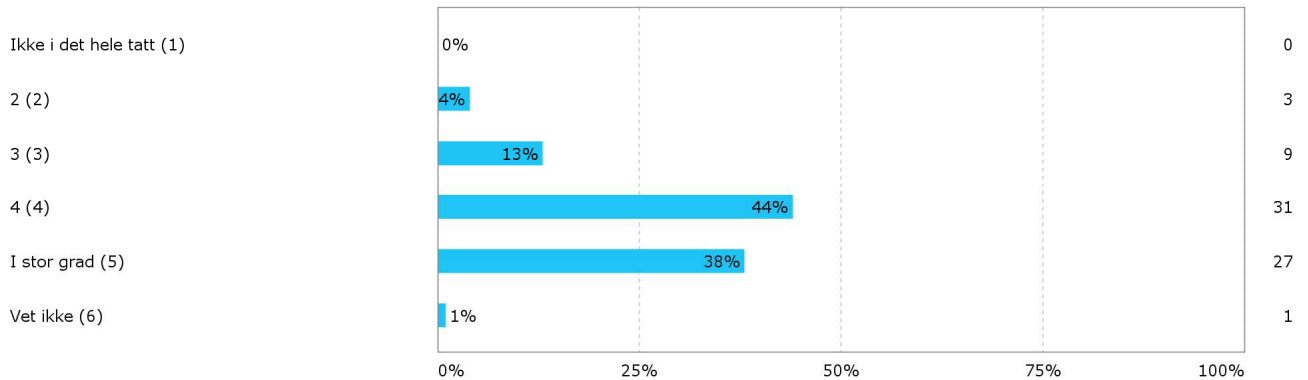

BHiB: Bachelorkandidater fra Høgskolen i Bergen, BUiB: Bachelorkandidater fra UiB, MUiB: Masterkandidater fra UiB, SVBUiB: Bachelorkandidater fra SV-Fakultetet ved UiB, SVMUiB: Masterkandidater fra SV-Fakultetet ved UiB, SOSMUiB: Masterkandidater med sosiologi fra UiB

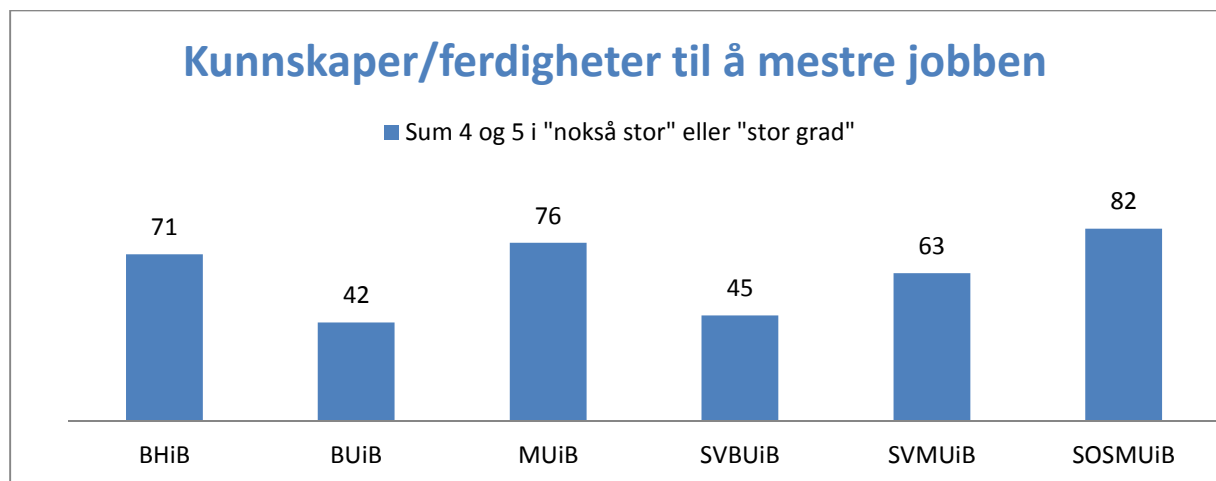
Andelen sosiologer som ville valgt samme utdanning, enten identisk eller med en annen fagkombinasjon er på høyde med andre masterkandidater fra hele UiB, 62 prosent, mot 65 ved hele UiB. Sammenlignet kun med studentene ved SV-Fakultetet er sosiologene tilsvarende sikre i valget av samme studium, med 62 prosent mot 64. Tilsvarende andel blant bachelorkandidatene var kun 31 prosent. Noe overraskende er den høye andelen som ikke er sikker på om de ville valgt samme studium på nytt. Denne ligger på mellom 23 og 28 prosent for alle utdanningsgrupper over, med unntak av masterstudentene fra SV-fakultetet. En krysstabellanalyse viser sammenhengen fordelt på hvorvidt sosiologene har en relevant jobb eller ikke. Blant de med relevant jobb er 25 prosent usikker på studievalg mot hele 46 prosent blant de som ikke har relevant jobb. Sammenhengen er imidlertid usikker på grunn av få respondenter i gruppen uten relevant jobb (13 personer).

5.2 Vurdering av arbeidslivsrelevans

I hvilken grad opplever du at utdanningen din har gitt deg tilstrekkelig kunnskaper/ferdigheter til å mestre jobben du har?

Hele 82 prosent av sosiologene mener de i nokså stor eller stor grad har kunnskaper og ferdigheter til å mestre jobben. Hvordan vurderer sosiologene sine kunnskaper og ferdigheter sammenlignet med andre utdanningsgrupper? Oversikten under viser en komparasjon der sosiologene scorer meget sterkt.

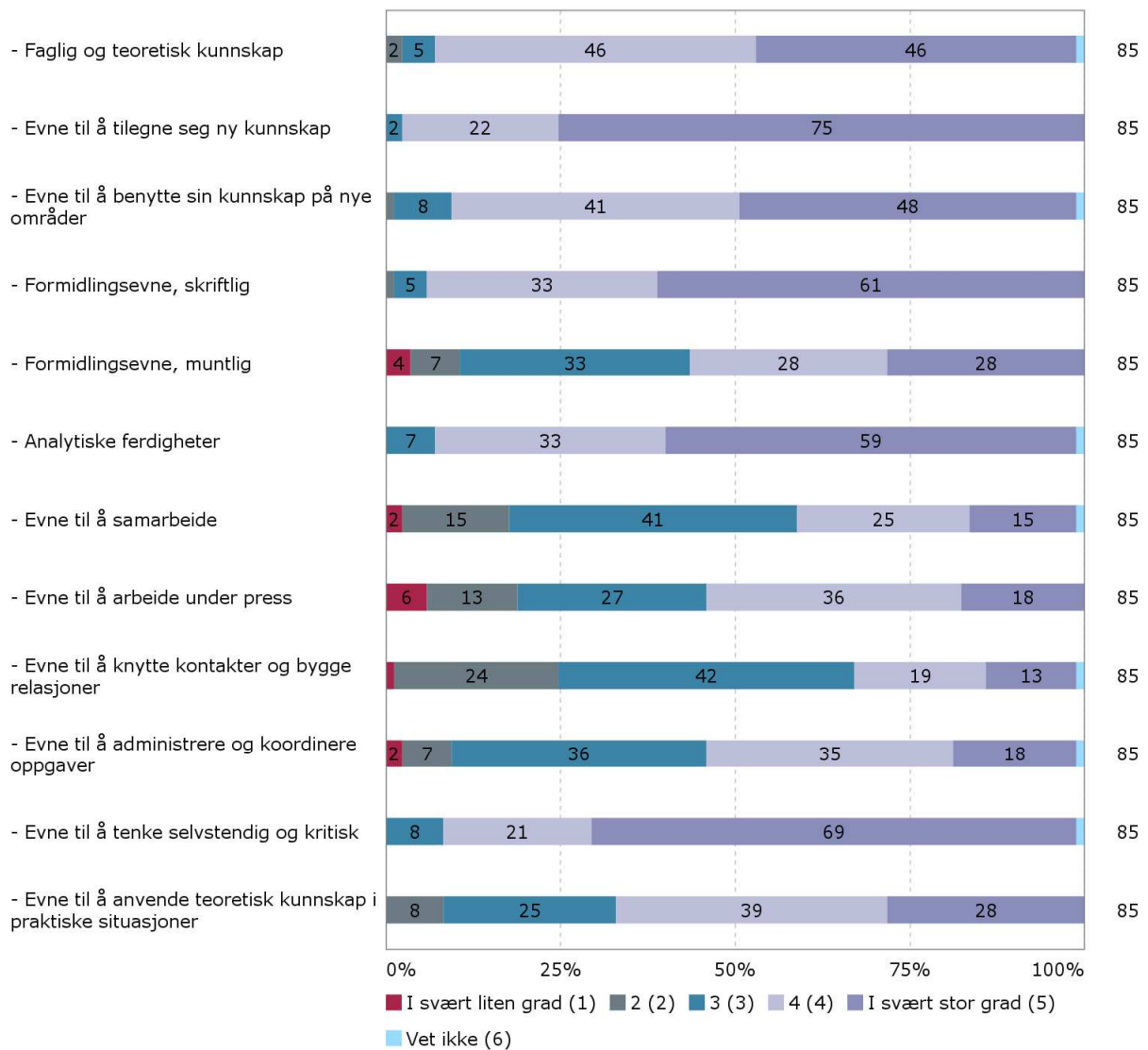

BHiB: Bachelorkandidater fra Høgskolen i Bergen, BUiB: Bachelorkandidater fra UiB, MUiB: Masterkandidater fra UiB, SVBUiB: Bachelorkandidater fra SV-Fakultetet ved UiB, SVMUiB: Masterkandidater fra SV-Fakultetet ved UiB, SOSMUiB: Masterkandidater med sosiologi fra UiB

De scorer høyere enn alle de andre utdanningsgrupperingene det kan være relevant å sammenligne seg med her.

Hva slags kunnskaper og ferdigheter har så masterstudiet i sosiologi gitt? Sosiologene ble bedt om å vurdere i hvilken grad studiene har gitt 12 ulike ferdigheter. Dette er flere av de samme ferdighetene som kandidatene ble bedt om å vurdere ut fra hvor etterspurt de mente de var i arbeidslivet (se punkt 4.3).

I hvilken grad mener du at studiene har gitt deg følgende kvalifikasjoner?

Under er en oversikt over ferdighetene som studiet har gitt, sortert fra høyest til lavest grad: (prosentene angir summering av verdi 4 og 5, stor eller svært stor grad ferdigheter fra studiene)

- Evne til å tilegne seg ny kunnskap (97 prosent)
- Formidlingsevne skriftlig (94 prosent)
- Analytiske ferdigheter (92 prosent)
- Faglig og teoretisk kunnskap (92 prosent)
- Evne til å tenke selvstendig og kritisk (90 prosent)
- Evne til å benytte sin kunnskap på nye områder (89 prosent)
- Evne til å bruke teoretisk kunnskap i praktiske situasjoner (67 prosent)
- Formidlingsevne, muntlig (56 prosent)
- Evne til å arbeide under press (54 prosent)
- Evne til å administrere og koordinere oppgaver (53 prosent)
- Evne til å samarbeide (40 prosent)
- Evne til å knytte kontakter og bygge relasjoner (32 prosent)

Flere av ferdighetene som vurderes som klare kvalifikasjoner fra studiene blir også vurdert som klart etterspurt kompetanse i arbeidslivet. Dette gjelder særlig evne til å tilegne seg ny kunnskap, skriftlig formidlingsevne, evne til å tenke selvstendig og kritisk, og evnen til å benytte sin kunnskap på nye områder. Her kan vi si det er et meget godt sammenfall mellom oppnådde kvalifikasjoner og det kandidatene mener er etterspurte kvalifikasjoner i arbeidslivet. Dette utdyper med andre ord at anvendeligheten av den sosiologiske utdanningen er stor, men dette gjelder ikke evner/kvalifikasjoner.

Langt fra like godt sammenfall finner vi for kvalifikasjonene: Muntlig formidlingsevne, evne til å samarbeide og evne til å arbeide under press. Disse kvalifikasjonene mener kandidatene er svært etterspurte i arbeidslivet (over 90 prosent mente disse var viktige eller svært viktige i arbeidslivet). Kun mellom 40 og 56 prosent mener de har fått disse kvalifikasjonene fra studiene i stor eller svært stor grad.

Tabellen som følger viser hvordan ferdighetene fra sosiologistudiet kan tydeliggjøres ytterligere ved å sammenligne med andre studiegrupper fra kandidatundersøkelsen.

Ferdigheter studiet har gitt (vurdering av 12 egenskaper)

	BHiB	BUiB	MUiB	SVMUiB	SOSMUiB
Faglig og teoretisk kunnskap	75	75	89	84	92
Evne til å tilegne seg ny kunnskap	80	81	90	91	98
Evne til å benytte sin kunnskap på nye områder	63	62	77	73	89
Formidlingsevne, skriftlig	55	61	76	79	94
Formidlingsevne, muntlig	55	61	76	79	56
Analytiske ferdigheter	45	59	81	93	92
Metodiske ferdigheter	46	47	78	79	
Evne til å samarbeide	67	43	40	30	40
Evne til å arbeide under press	50	45	62	56	54
Evne til å knytte kontakter og bygge relasjoner	45	35	29	30	32
Evne til å administrere og koordinere oppgaver	45	42	44	48	53
Evne til å tenke selvstendig og kritisk	62	80	85	95	91
Evne til å bruke teoretisk kunnskap i praktiske situasjoner	63	43	65	64	67
Total (andel svart 4 og 5 = i svært stor grad)	258	74	374	78	85
N	260	74	374	78	87
N gyldig	258	74	374	78	85

BHiB: Bachelorkandidater fra Høgskolen i Bergen, BUiB: Bachelorkandidater fra UiB, MUiB: Masterkandidater fra UiB, SVMUiB: Masterkandidater fra SV-Fakultetet ved UiB, SOSMUiB: Masterkandidater med sosiologi fra UiB

Røde felt viser at kandidatene i liten grad har ferdigheten fra studiet. Grønne felt viser at kandidatene i stor grad har ferdigheten fra studiene.

Både masterstudentene fra hele UiB, kun fra SV-Fakultetet og sosiologene har klare likhetstrekk. Evne til å knytte kontakter og bygge relasjoner, evne til å samarbeide, evne til å administrere og koordinere oppgaver og evnen til å arbeide under press vurderes som nokså mangelfulle ferdigheter fra studiene. Sosiologene skiller seg imidlertid fra de andre mastergrupperingene ved å vurdere skriftlig formidlingsevne og evnen til å benytte kunnskap på nye områder som enda sterkere tilstede i oppnådde kvalifikasjoner fra utdanningen.

Sammenligner vi bachelor- og masterutdanningene i tabellen er det et tydelig færre bachelorkandidatene som mener at evnen til å benytte kunnskap på nye områder, formidlingsevner, analytiske og metodiske ferdigheter er oppnådde kvalifikasjoner fra studiene. Dette gjelder for både bachelorkandidatene fra Høgskolen i Bergen og fra UiB.

Alt i alt stiller sosiologene sterkt i denne sammenligningen ved å score høyt på en rekke ferdigheter.

Lukkede spørsmål i undersøkelser står alltid i fare for å utelukke relevante aspekter. Derfor ble kandidatene også her bedt om å utdype hvorvidt og hvordan kvalifikasjonene fra studiet kom til nytte i arbeidslivet. Kandidatene ble stilt følgende spørsmål: "På hvilken måte har de ulike delene av din sosiologiutdanning vært relevant for utførelsen av dine arbeidsoppgaver? (metodiske emner, teori, analyse, selve masteroppgaven, osv.)"

Hele 59 respondenter ga utfyllende svar på dette, og blant disse var det kun 2 som mente kvalifikasjonene var lite eller ikke relevant i utførelsen av sine oppgaver. Det ble gitt mange grundige og reflekterte svar som tok for seg hvordan kvalifikasjonene var relevante mer generelt, men også spesifikt i forhold til deres konkrete jobb. Følgende tre respondenter gir et godt bilde av gruppen som vurderer utdanningens generelle nytte:

" Samenhengen er på ingen måte direkte. Det er først og fremst treningen i analytisk tilnærming og metode som er svært nyttig å ha med seg. Samstundes trur eg at utdanna sosiologar er langt over snittet når det gjeld å formulere seg presist og rasjonelt skriftleg".

"Jeg tror det er mest de generelle evnene som har hjulpet meg, da særlig de analytiske evnene en tilegner seg av å ta utdanning på Mastergradsnivå. I tillegg har jeg også hatt utbytte av noen av metodekunnskapene jeg fikk gjennom utdannelsen min"

"Utdannelsen har gitt meg den evnen til å ha generelt oversyn og "kontroll" i en situasjon hvor ledelse og "hovmesterblikk" er sentrale egenskaper. Utover det kommer delemner og detaljkunnskap fra utdannelsen inn hele tiden"

Hvordan kvalifikasjonene var til nytte ble også tydeliggjort av respondentene med konkrete eksempler fra deres arbeidssituasjon. Sitatene under belyser dette med noen gode eksempler, sortert etter arbeidsplasser/arbeidsområder:

Lærere:

"Mastergraden gjør meg veldig trygg på å undervise i samfunnsfag. Teori og metodekunnskap gjør det lettere for meg å lage undervisningsopplegg som er relevante".

"Fagkunnskapen og det historiske perspektiv er relevant for undervisningen i fag. Evnen til analyse og forståelse av sosiale systemer og individuell handling er nyttig i forhold til relasjonsbygging, konflikthåndtering, klasseledelse, planlegging og foreldresamarbeid, m.m."

Phd:

"Metodiske, teoretiske og analytiske ferdigheter fra masterutdanningen har vært sentral for å håndtere forskerutdanningen."

NAV:

"Metode og analyse i forhold til saksbehandling, og teori i forhold til riktig rådgivning (får flere aktører på banen for å hjelpe en person på best mulig måte). Brukte kvalitativ metode i masteroppgaven og lærte da intervjuetknikk, som jeg drar nytte av i møter med brukere"

"Utdanningen min har gitt et tankesett, analyseverktøy, samt forståelse av samfunnsoppbyggingen som gir meg et viktig bakteppe i jobben. Videre skrev jeg innen arbeidslivssosiologien på masteroppgaven. Dette har gitt nyttig kunnskap både i forhold til arbeid med sykemeldte og når jeg skal hjelpe brukere i prosessen med å komme tilbake i arbeid. Det utdanningen ikke har gitt meg er kunnskap om det å jobbe med og treffe mennesker i vanskelige livssituasjoner, eller mer generelt praktisk kunnskap om de mellommenneskelige forhold. Arbeidet krever også kjennskap til jus i saksbehandlingen som jeg ikke har fått gjennom utdanningen. Alt dette er opparbeidet gjennom arbeidserfaring."

Statistikk:

"Kritiske og analytiske evner som er tillært gjennom utdanningen er veldig relevant. I tillegg har sosiologien lært meg å se ting i sammenheng, og på ulike nivåer. Dette er svært nyttig i mange av utviklings- og analyseoppgavene jeg har i dag. Metode er relevant fordi jeg jobber en del med statistikk og rapportering, og dessuten er metode generelt en fordel når man skal lese og bruke ulike rapporter som kommer ut på feltet."

"Jeg begynner i ny jobb om en uke hvor jeg skal jobbe med en statistisk database. Dette er relevant i forhold til utdannelsen min ettersom jeg anvendte statistisk metode og analyse i masteroppgaven min. I tillegg berører arbeidet mitt temaet religion, som jeg også har vært innom i både bachelor- og masteroppgaven."

Sitatene over tydeliggjør hvordan kvalifikasjonene fra masterutdanningen i sosiologi kommer til nytte i svært mange ulike arbeidssammenhenger. Analytiske og metodiske kunnskaper er noe kandidatene i særlig stor grad trekker frem. I tillegg mener de fagkunnskapen og det å kunne tenke sosiologisk kommer til nytte, selv om det ikke er noe de mener arbeidslivet etterspør i særlig grad.

6 Avslutning og diskusjon

Hva går så dagens sosiologistudenter i møte?

Gjennom denne rapporten har en rekke tall og sammenhenger blitt presentert og diskutert. Flere tall og beretninger fra sosiologikandidatene vitner om gode erfaringer med arbeidslivet, god utnyttelse av kompetanse fra studiene og høy andel i relevant jobb, for å nevne noen av de mest positive resultatene. Andre forhold ser ikke fullt like bra ut. Kandidatene brukte relativt lang tid på å få sin første relevante jobb og etterspurte kvalifikasjoner fra arbeidslivet har de i mindre grad fått gjennom studiene. Komparasjon med andre utdanningsgrupperinger har vært nyttig for å tydeliggjøre posisjonen til sosiologene fra UiB. Alt i alt er sosiologene fra UiB helt på linje med masterkandidater fra hele UiB og masterkandidatene fra SV-fakultetet i deres tilpasning til arbeidslivet. I avsluttende spørsmål til kandidatene ble de oppfordret til å utdype annet de fant relevant. Flere, og ytterst relevante tematikker ble trukket frem. I denne avsluttende diskusjonen vil noen av disse tematikker bli anvendt for å peke på eksempler på spenninger i diskusjonen om utdanning og jobb for sosiologene. Vi vil også komme inn på aktuelle temaer for oppfølging ved instituttet. Først, og helt overordnet:

Er sosiologistudiet en utdanning, eller en dannelselse?

«Sosiologiutdannelsen for meg var først og fremst en brilliant dannelseserfaring, heller enn en konkret yrkesutdanning til en eller flere spesifikke jobber. Slik sett har utdannelsen på mange måter (og kanskje også bokstavelig talt) vært en "life-saver". Men på generell basis vil jeg si at ledere og folk som ansetter er lite kjent med sosiologiyrket uten at jeg bryr meg nevneverdig om det.»

Kandidaten introduserer en viktig tematikk. Masterstudiet i sosiologi er ingen strømlinjet vei fra utdanning til jobb, og er heller ikke egnet til å være det. Utdannelsen gir følgelig ikke skreddersydde kvalifikasjoner som kan anvendes i noen utvalgte og konkrete jobber. En utdanning til å bli sosiolog er dermed noe ganske annet enn en utdanning til å bli f.eks. ingeniør, sosionom eller psykolog. Sosiologer blir ofte betegnet som generalister, selv om mange i høyeste grad er spesialister på konkrete felt, først og fremst feltet fra masteroppgaven. Hva mener så respondentene om dette:

Hvilken betydning har masteroppgaven?

«Jeg har siktet meg inn på det som er mine interesser når det gjelder bacheloroppgave og masteroppgave, selv om det ligger utenfor instituttets fagområde. De har jeg fått full uttelling for når jeg søkte jobb, den er som skreddersydd for meg. Det er ikke alle av studentene som er klar over at en er lektor med master i sosiologi, det kunne kanskje vært formidlet tidligere slik at en kanskje kan kombinere utdanningen med PPU eller en annen fagkombinasjon tidligere i studiet.»

«Nye masterstudentar bør få vite at:

- Fordjupning i master/masteroppgåva vil sannsynlegvis bestemme kva sektor studenten vil komme til å få dei første jobbane i.

- Det går fint an å skrive ei "snever og tørr" masteroppgåve og samtidig fordjupe seg innanfor eit stort tema, og på denne måten bruke masteroppgåve til å forfølge interessene sine og samtidig posisjonere seg for arbeidslivet. Det som står på dei 80 sidene i masteroppgåva er berre ein brøkdel av det studenten kan om temaet.»

Disse kandidatene vektla betydningen av tematikken i masteroppgaven for senere karrieremuligheter. Det kan være strategisk for studentene å velge en tematikk på masteroppgaven som sikter en inn på en ønsket arbeidsplass, eller arbeidsområde. Dette kan lette overgangen til arbeid som nyutdannet. Likevel behøver ikke tematikken på masteroppgaven være bestemmende for videre karrieremuligheter. Kandidatene oppnår en rekke sterke og anvendbare kvalifikasjoner som analytiske evner, evner til å tilegne seg ny kunnskap, skriftlig formidlingsevne og evner til å tenke selvstendig og kritisk som er generelt etterspurte kvalifikasjoner i arbeidslivet, uavhengig av tema på selve masteroppgaven⁹.

Hva kan styrkes i utdanningen?

Innslag i studiene som trener en i samarbeid, som prosjektarbeid, og i muntlige formidlingsevner, som muntlige presentasjoner, er noe kandidatene gjerne ville hatt mer av, jamfør 5.1. og følgende utdypninger fra kandidatene:

⁹ Kompetanse 2020, side 109

«Flere mindre oppgaver (innleveringer, kombinert med muntlige fremføringer). Teori er viktig, men kan suppleres i mer praksisorientert opplegg (eks. lage mindre spørreundersøkelser, gjøre faget mer formidlingsvennlig via media etc.)».

«Mer vektlegging av muntlig presentasjon i forbindelse med forsvaring av masteroppgava»

Muntlige formidlingsevner og evner til samarbeid er i følge kandidatene sterkt etterspurt i arbeidslivet, men i liten grad oppnådd gjennom studiene. Sosiologisk institutt har satt i gang et arbeid for å øke muntlig aktivitet i studieløpet. Som eksempler kan nevnes muntlige presentasjoner på emnene SOS301 Sosiologisk analyse og SOS340 Prosjektbeskrivelse, samt mer vektlegging av muntlig deltakelse på fordypningsemner. Muntlig formidling er et viktig arbeidsområde for de fleste sosiologer. Jevnlige muntlige presentasjoner i løpet av studiet vil trolig gjøre kandidatene mer trygge og kompetente i dette arbeidet.

Hva annet fant kandidatene mangelfullt? Flere kandidater opplevde utdanningens svake kobling til arbeidslivet problematisk:

Er det behov for mer praksiserfaring?

«Jeg synes at sosiologiundervisningen på UiB kunne vært mer praktisk orientert.(...) Det var vanskelig for meg å finne ut av hva jeg kunne bruke sosiologi til etter avsluttet studiet utover forskningen. Det tok tid. I min nåværende jobb har jeg behov for begge utdannelsene og min tidligere jobberfaring.»

«Kunne kanskje hatt litt mer praktisk prosjektarbeid om mulig. Ellers er jeg veldig fornøyd».

«Kunne vært nyttig med arbeidspraksis i ekstern bedrift»

Kandidaten erfarte, i likhet med flere andre, mangler ved utdannelsen i overgangen til jobb. Forslaget til bedring var en mer praktisk orientert utdanning. Punkt 5.1 viste at hele 76 prosent mente det var «lite» eller «for lite» praksis i utdanningen. At det er lite praksis i sosiologiutdanningen kan betraktes som en kjensgjerning. Sosiologiutdanningen er en teoretisk, metodisk og analytisk universitetsutdanning og dermed temmelig langt unna en praktisk utdanning. Det er derfor interessant å skille ut de som mener det er «for lite»

praksis fra de som mener det er «lite». Det viser seg at det er kun 29 prosent som mener det er «for lite» praksis, og kunne følgelig ønsket seg mer praksisinnslag. Det er dermed ikke entydig at den høye andelen som mener det er «lite» praksis (47 prosent) ønsket det var mer av dette i utdanningen. Jamfør også denne kommentaren:

«Ikke overdriv en eventuell "arbeidslivtilpasning" av masterutdanningen i sosiologi! Studiene oppleves overhode ikke bortkastet selv om de ikke er direkte relevante for jobben, og selv om utdanningen ikke oppleves veldig viktig å slå i bordet med på jobbintervju!»

Denne kandidaten introduserer noen viktige perspektiver. Svært mange sosiologer under utdanning er usikre på hva slags kvalifikasjoner de faktisk får, og om det de lærer kan brukes i arbeidslivet. I punkt 5.2 viste det seg at hele 82 prosent mente de i stor eller svært stor grad har kunnskaper og ferdigheter til å mestre jobben de har. Dette var en høyere andel enn samtlige av de relevante utdanningsgruppene fra Karrieresenterets kandidatundersøkelse.

Er det behov for bedre formidling av sosiologisk kompetanse?

Sosiologer på alle nivå, blant studenter og på instituttet, har alle et ansvar for å skape stolthet for faget og trygghet på kompetansen studiet gir. Tilbakemeldingene fra kandidatene i denne undersøkelsen viser at det er det all grunn til. Likevel kommer flere inn på at sosiologers kompetanse er for lite kjent:

«Vi sosiologer har sviktet i å synliggjøre vår egen kunnskap. Jeg likte godt sosiologien som fagfelt, men det er altfor uklart hva en sosiolog er, og det klarer verken fagstaben eller uteksaminerte sosiologer å synliggjøre godt nok overfor potensielle arbeidsgivere. Savner sterkere kobling til arbeidslivet og anvendelse av faget».

«En har fremdeles en jobb å gjøre i å formidle hva en sosiolog er og hva en sosiolog gjør, så det er fint med slike undersøkelser synes jeg».

«Stå på - gjør sosiologien mer synlig og skap større stolthet for faget:-)»

En annen kandidat foreslår et konkret tiltak for å bedre sosiologiens posisjon:

«Bør "selge" studiet bedre til arbeidsgivere og har mer kontakt med arbeidsplasser underveis i studiet. Bør bruke flere kanaler enn nettsiden til universitetet.»

Den studentdrevne organisasjonen Samfunnsviternes Arbeidslivsutvalg (S.A.U.) er tilknyttet det samfunnsvitenskapelige fakultet ved UiB. I S.A.U. arbeider studentene for økt kontakt mellom SV-studenter og aktører i arbeidslivet. Organisasjonen ønsker med dette å formidle forståelse for arbeidslivet og økt kunnskap om arbeidsmuligheter for studentene. Sosiologistudentene har en gyllen sjanse til å skape kontakt med mulige arbeidsplasser og formidle hva sosiologer er og kan gjennom organisasjoner som S.A.U.

Sosiologisk institutt har i de senere årene også jobbet med å bedre overgangen fra studier til jobb for sine studenter. Instituttet har i samarbeid med Karrieresenteret arrangert skreddersydde jobbsøkerkurs hver vår som retter seg mot masterstudenter. Både 2. og 4. semesterstudenter blir oppfordret til og delta og gjerne to år på rad. På kurset settes det fokus på arbeidsmarkedet for samfunnsvitere, tips til søknadsskrivingen og jobbsøkingen generelt. Det har vært stor interesse for disse kursene. Vi vet ikke, per dags dato, i hvilket omfang dette har lettet overgangen til arbeidslivet. Derfor vil dette inngå i den kommende kandidatundersøkelsen i 2015/2016.

Referanser

Arnesen, Clara, Liv Anne Støren og Jannecke Wiers-Jenssen (2013): Tre år etter mastergraden – arbeidsmarkedssituasjon og tilfredshet med jobb og utdanning. NIFU rapport 41/2013

Bøyum, Bjug (2013): UiB-student 2013. Samlerapport fra studentundersøkelsen 2013 til Universitetets utdanningsutvalg og Læringsmiljøutvalget ved Universitetet i Bergen. Studieadministrativ avdeling 2013

Høgestøl, Asle, Malin Dahle og Turid Vaage (2014): Fra studier til jobb i Bergensregionen. Tidsserierapport 2003-2011. Ideas2evidence-rapport nr.2:2014

"Kandidateundersøkelsen, 2011". Data samlet av TNS Gallup. Første NSD utgave, Bergen 2012. Tilgjengelig fra Norsk Samfunnsvitenskapelige Datatjeneste (NSD): <http://www.nsd.uib.no/nsddata/serier/kandidat.html>

Rysevik, Jostein, Malin Dahle, Ingrid Cecilia Holthe og Asle Høgestøl (2011): Kompetanse 2020: Universitetsutdanningenes synlighet og relevans og samfunnets behov. Ideas2evidence-rapport nr.4:2011

Vedlegg: Informasjonsskriv

Sosiologer i arbeid- en statusundersøkelse.

«Hva kvalifiserer en sosiolog til (annet enn «alt og ingenting»)? Hva jobber våre sosiologer egentlig med etter endt utdanning?»

Sosiologisk institutt ved UiB oppfordrer nå deg til å delta i en lokal kandidatundersøkelse for å gi mer kjøtt på beinet til disse spørsmålene. Undersøkelsen vil gå inn på spørsmål om din utdanning, ditt nåværende arbeidsforhold og koblingen mellom din utdanning og arbeid. I utvalget er alle sosiologer med mastergrad fra UiB i perioden 2005-2011.

Hvorfor bør du sette av litt tid til å svare på denne undersøkelsen?

- Sosiologistudenter på alle nivåer i utdanningen søker stadig etter mer informasjon om sosiologers arbeidsmuligheter etter endt utdanning. Har du selv tenkt på disse spørsmålene under og etter utdanning? – bidra da til mer informasjon om hvor sosiologer arbeider til studentene som nå er under utdanning
- Gi Sosiologisk institutt en tilbakemelding på utdanningens relevans for ditt arbeid
- Ved å delta i undersøkelsen er du med i trekningen av en Ipad

SVAR PÅ UNDERSØKELSEN HER:

<https://www.survey-xact.no/answer?key=97PHX2UKKXGN>

Det er frivillig å være med og du har mulighet til å trekke deg når som helst underveis, uten å måtte begrunne dette nærmere. Dersom du trekker deg vil alle innsamlede data om deg bli slettet. Opplysningene vil bli behandlet konfidensielt, og ingen enkeltpersoner vil kunne gjenkjennes i den ferdige presentasjonen av undersøkelsen. Opplysningene slettes når rapporteringen er ferdig, innen utgangen av august 2016.

Hvis det er noe du lurer på kan du ringe 55 58 90 10, eller sende en e-post til Hanne.Gravermoen@sos.uib.no. Du kan også kontakte instituttleder Hans-Tore Hansen ved Sosiologisk institutt på telefonnummer 55 58 91 59.

Studien er meldt til Personvernombudet for forskning, Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD).

Med vennlig hilsen,
Hanne Widnes Gravermoen, studieveileder
På vegne av Sosiologisk institutt
Universitetet i Bergen

Sosiologer i arbeid- en statusundersøkelse.

Sosiologisk institutt ved UiB setter stor pris på at du tar deg tid til å besvare denne undersøkelsen.

Tidsbruk er ca 10 minutter.

God fornøyelse :-)

UNIVERSITETET I BERGEN

Sosiologisk institutt

I. Bakgrunnsopplysninger

1. Kjønn

(1) Mann

(2) Kvinne

2. Hvilket år ble du uteksaminert med mastergrad i sosiologi?

II. Nåværende situasjon

3. Hva er din nåværende situasjon mht utdanning/studier?

- (1) Jeg har/holder på med annen utdanning i tillegg til fullført mastergrad i sosiologi
- (2) Jeg har ikke annen utdanning utover fullført mastergrad i sosiologi

Hvis (2) gjøres hopp til spm 6.

4. Hvorfor har du valgt å ta tilleggsutdanning?

Flere kryss mulig

- (1) Jeg fikk ikke jobb
- (2) Jeg fikk ikke relevant jobb
- (5) Jeg fryktet jeg ikke ville få jobb
- (6) Jeg fryktet jeg ikke ville få relevant jobb
- (3) Jeg ville fortsette å studere/ ta annen utdanning
- (4) Annet

5. Hva har du studert i tillegg til mastergrad i sosiologi?

6. Har du vært/er i jobb etter fullført mastergrad i sosiologi?

- (1) Ja
- (2) Nei

Hvis (1) gjøres hopp til spm 9.

7. Undersøkelsen gjelder kandidater som har hatt jobberfaring etter avsluttet mastergrad i sosiologi, og du er da ikke i målgruppen for undersøkelsen.

8. Ønsker du å få tilsendt rapporten om undersøkelsen når den er klar?

(1) Ja

(2) Nei

Hvis (1) eller (2) gjøres hopp til avslutningstekst, 37

III. Om utdanningen

9. Hva er din høyeste fullførte akademiske grad?

- (1) Master
- (2) Phd

10. Hvor lang tid brukte du på masterstudiet ditt? (permisjoner fraregnet)

- (1) 4 semestre
- (2) 5 semestre
- (3) 6 semestre
- (4) 7 semestre eller mer

11. Jobbet eller deltok du i noen av følgende aktiviteter ved siden av studiene?

Flere kryss mulig

- (1) Jobbet under studiene
- (2) Hadde verv i en organisasjon
- (3) Drev med frivillig arbeid
- (4) Nei, ingen av disse

Hvis (4) gjøres hopp til spm 13.

12. Hva slags betydning mener du ditt engasjement utenfor studiene hadde for at du fikk din nåværende jobb og hvordan har du dratt nytte av denne erfaringen i utførelsen av din jobb?

13. Tok du deler av din utdannelse i utlandet, enten som del av et utvekslingsprogram eller utenfor utvekslingsavtale?

- (1) Utveksling
- (2) Utenfor utvekslingsavtale
- (3) Nei, jeg hadde ikke utenlandsopphold i forbindelse med studiene

Hvis (3) gjøres hopp til spm 15.

14. Hva slags betydning mener du utenlandsoppholdet hadde for at du fikk din nåværende jobb og hvordan har du dratt nytte av denne erfaringen i utførelsen av din jobb?

IV. Om ditt nåværende arbeid

15. Hvor mange jobber har du hatt etter avsluttet mastergrad, inkludert den du har nå?

- (1) 1
- (2) 2

- (3) 3 eller flere

16. Hva er din hovedbeskjeftigelse?

- (1) Fast ansettelse
(2) Vikariat
(3) Engasjement
(4) Permisjon (fra jobb)
(5) Selvstendig næringsdrivende
(6) Arbeidsledig
(7) Annet

17. Alt i alt hvordan opplever du din nåværende jobbsituasjon?

- (1) Har ikke relevant jobb
(2) Har relevant jobb

Hvis (2) gjøres hopp til spm 19.

18. Hvor stor betydning mener du følgende forhold har hatt for at du ikke har relevant jobb?

	I svært stor grad (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	I svært liten grad (5)	Vet ikke (6)
For lite relevant yrkeserfaring	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
For dårlige karakterer	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
For lite yrkesrettet utdanning	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
For mange andre som har samme utdanning	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

	I svært stor grad (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	I svært liten grad (5)	Vet ikke (6)
Få relevante stillinger å søke på	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Geografiske forhold	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Fagkombinasjon	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Studiestedet for dårlig til å formidle kompetansen	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Jeg selv for dårlig til å formidle min kompetanse	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Sosiologiutdanningen er lite kjent hos arbeidsgiver	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

Hvis spm 18 gjøres hopp til spm 29.

19. Hvor lang tid tok det fra du avla din siste eksamen til du fikk din første relevante jobb?

- (1) Fikk jobb før jeg var ferdig med studiene
- (2) 0-3 mnd
- (3) 4-6 mnd
- (4) 7-12 mnd
- (5) Mer enn 1 år

20. Hvor arbeider du nå?

- (1) Bergen
- (2) Hordaland u/Bergen
- (3) Oslo
- (4) Østfold
- (5) Akershus
- (6) Hedmark
- (7) Oppland
- (8) Buskerud
- (9) Vestfold
- (10) Telemark
- (11) Aust-Agder
- (12) Vest-Agder
- (13) Rogaland
- (14) Sogn og Fjordane
- (15) Møre og Romsdal
- (16) Sør-Trøndelag
- (17) Nord-Trøndelag
- (18) Nordland
- (19) Troms
- (20) Finnmark
- (21) Utenfor Norge

21. Har du fått arbeid på det geografiske stedet du ønsket?

- (1) Ja
- (2) Nei

22. Innen hvilken sektor er din nåværende stilling?

- (1) Offentlig sektor

- (2) Privat sektor
- (3) Organisasjon (LO, Røde Kors, partipolitisk org. eller annet)

23. Innen hvilket område er din nåværende jobb?

- (1) Offentlig administrasjon
- (2) Høyere utdanning/forskningsinstitusjon
- (3) Ungdomsskole, videregående skole
- (4) Barnehage, barneskole
- (5) Helse, sosial, omsorg
- (6) Olje/gass/energi
- (7) Industri/produksjon
- (8) Bygg/anlegg
- (9) Fiskeri/havbruk/annen primærnæring
- (10) Transport/logistikk/shipping
- (11) IKT/tele
- (12) Media, kultur
- (13) Handel, reiseliv
- (14) Bank/forsikring/finans
- (15) Konsulent/rådgivning
- (16) Revisjon
- (17) Annen privat tjenesteyting
- (18) Annet

24. Hvilken bedrift/institusjon/organisasjon jobber du i, og eventuelt med hvilken stillingstittel?

25. Hva er de viktigste funksjonene/oppgavene i jobben din?

Flere kryss mulig

- (1) Saksbehandling
- (2) Ledelse
- (3) Administrasjon
- (4) Prosjektarbeid
- (5) Kundebehandling/førstelinde
- (6) Rådgivning/veiledning
- (7) Salg/markedsføring/reklame
- (8) Informasjon/formidling/journalistikk
- (9) Økonomi/regnskap
- (10) Undervisning/opplæring/pedagogisk arbeid
- (11) Forskning
- (12) Teknisk utvikling/prosjektering
- (13) Organisasjonsutvikling/HR
- (14) Annet

V. Om sammenhengen mellom arbeid og utdanning

26. Hvordan opplever du sammenhengen mellom arbeidsoppgavene dine og din utdanning?

- (1) Arbeidsoppgavene krever den fagkunnskapen og generelle kvalifikasjoner jeg tilegnet meg gjennom utdanningen min
- (2) Arbeidsoppgavene krever generelle kvalifikasjoner fra utdanningen
- (3) Arbeidsoppgavene krever ikke utdanning på det nivået jeg har, men det er en fordel å ha det

27. På hvilken måte har de ulike delene av din sosiologiutdanning vært relevant for utførelsen av dine arbeidsoppgaver? (metodiske emner, teori, analyse, selve masteroppgaven, osv.)

28. I hvilken grad opplever du at utdanningen din har gitt deg tilstrekkelig kunnskaper/ferdigheter til å mestre jobben du har?

Ikke i det hele tatt

(1)

2 (2)

3 (3)

4 (4)

I stor grad (5)

Vet ikke (6)

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

(6)

VI. Om kvalifikasjonene fra din utdanning

29. I hvilken grad mener du at studiene har gitt deg følgende kvalifikasjoner?

	I svært liten grad (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	I svært stor grad (5)	Vet ikke (6)
Faglig og teoretisk kunnskap	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Evne til å tilegne seg ny kunnskap	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Evne til å benytte sin kunnskap på nye områder	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Formidlingsevne, skriftlig	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Formidlingsevne, muntlig	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Analytiske ferdigheter	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Evne til å samarbeide	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Evne til å arbeide under press	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Evne til å knytte kontakter og bygge relasjoner	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Evne til å administrere og koordinere oppgaver	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Evne til å tenke selvstendig og kritisk	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Evne til å anvende teoretisk kunnskap i praktiske situasjoner	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

30. Hvilke av følgende kvalifikasjoner tror du blir vurdert som viktig eller mindre viktig i arbeidslivet ved ansettelse?

	Svært lite viktig (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	Svært viktig (5)	Vet ikke (6)
Faglig og teoretisk kunnskap	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Evne til å tilegne seg ny kunnskap	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Evne til å benytte sin kunnskap på nye områder	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Formidlingsevne, skriftlig	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Formidlingsevne, muntlig	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Analytiske ferdigheter	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Metodiske ferdigheter	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Evne til å samarbeide	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Evne til å arbeide under press	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Evne til å tenke selvstendig og kritisk	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Evne til å bruke teoretisk kunnskap i praktiske situasjoner	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

31. Sett tilbake på din utdanning; Hvordan vurderer du nå vektleggingen (instituttets) av de følgende delene i masterstudiet?

For lite (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) For mye (5) Vet ikke (6)

	For lite (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	For mye (5)	Vet ikke (6)
Teori	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Praksis	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Utveksling	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Prosjektarbeid	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Muntlige presentasjoner	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Metode	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

32. Har du kommentarer til innholdet i selve masterstudiet, eventuelle endringsforslag, ris og ros?

33. Ville du valgt samme studium dersom du skulle begynne å studere i dag?

- (1) Ja
- (2) Ja, men med en annen fagkombinasjon
- (3) Nei
- (4) Ikke sikker

34. Alt i alt, hvordan vil du vurdere din overgang fra utdanning til jobb?

35. Noe annet du vil fortelle oss/kommentere/utdype?

36. Ønsker du å få tilsendt rapporten om undersøkelsen når den er klar?

- (1) Ja
- (2) Nei

37. (Avslutningstekst)

Tusen takk for at du tok deg tid til å svare på denne undersøkelsen fra Sosiologisk institutt!

Du er nå med i trekningen av en Ipad :-)

UNIVERSITETET I BERGEN

Sosiologisk institutt